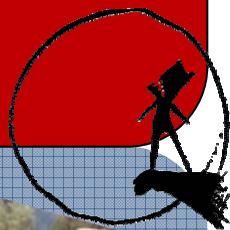

La Romania al Festival Internazionale di Poesia di Genova 2009 - 2012

Adela Greceanu

Adela Greceanu (*nom de plume* di Adela Maria Duțu, nata a Sibiu nel 1975) si laurea nel 1998 presso la Facoltà di Giornalismo dell'Università "Lucian Blaga" di Sibiu. Subito dopo gli studi universitari comincia a lavorare come collaboratrice e poi realizzatrice di programmi per la sezione culturale di Radio Romania, dove attualmente è conduttrice di un programma letterario, *Nuova rivista parlata*, e di uno di attualità culturali, *Tempo presente*. Ha partecipato alla 15^a edizione del Festival Internazionale di Poesia di Genova. Il suo volume più noto è *Mireasa cu șoșete roșii* (La sposa dalle calze rosse, Polirom, Iași 2008). In un'intervista ha confessato quanto segue:

"Intorno ai 18 anni mi sono chiesta cos'è lo scrivere, di che cos'è fatto un testo. Ho dato un'occhiata sotto il cofano. E mi sono spaventata. Perché mi sono accorta che, se capisco il movimento delle rotelle, non posso più scrivere. Se il meccanismo si rompe, lo abbandono. Se non funziona, non lo si può aggiustare. Fino ad ora, mi è successo una sola volta..."

Fragmente din *Domnișoara Cvasi, Vinea, București 2001*

Eu am tapisat în verde scaunul acela. Era pătat de multă vreme, am găsit o rochie veche de o culoare apropiată de a lui, cu care l-am îmbrăcat. De atunci e scaunul meu.

Înainte să mă așez, un zgomot mi-a tulburat gândurile. Pe scaun a apărut o pată, pe care am observat-o abia a doua zi. N-am mai șezut pe scaun, l-am scos la soare. A treia zi, în loc să se usuce și să rămână din ea doar un contur vag, pata a început să iasă în relief. Nu m-am uitat două zile la scaun. A șasea zi l-am privit din întâmplare și am observat cum pata se mișca încet, ca într-un lichid vâscos și avea un profil clar conturat. Iar în a șaptea zi pata scâncea.

Sunt o fetiță de zece ani. Sunt singură acasă. L-am chemat pe băiatul din vecini să ne jucăm de-a casa. Ne dezbrăcăm și ne udăm cu dușul. Leșim apoi afară și ne tăvălim în nisip până când tot trupul ni se acoperă cu firisoare aurii care sclipesc în soare. Ce mai strălucim! Intrăm în casă și apoi în casa dintr-o pătură și patru scaune. Înăuntru e întuneric și începem anevoie amândoi. El se cam plictisește. Atunci îmi vine ideea să nasc un copil. Suntem foarte încântați, hotărâm să-i dăm un nume iar el susține că s-a gândit primul la asta. "Bine, zic, a fost ideea ta. Nu-mi trebuie ideea. Eu o să-l nasc!" E de acord. S-a mândrit multă vreme cu ideea lui. "O să avem un copil auriu", zice. Trebuie să ne spălăm de nisip și să ne îmbrăcăm – se apropie timpul când vin părinții mei. O să continuăm jocul mâine. Astăzi ne întâlnim din nou la mine acasă. El vrea să nasc în casa din pătură și scaune ca să-i arăt cum se face.

— Uite ce-am adus! zice.

Frammenti da *La Signorina Quasi, Vinea, Bucarest 2001*

Ho tappezzato di verde quella sedia. Era macchiata da molto tempo, ho trovato un vecchio abito di un colore vicino al suo, col quale l'ho rivestita. Da allora è la mia sedia. Prima che mi sedessi, un rumore mi ha offuscato i pensieri. Sulla sedia è comparsa una macchia, che ho notato solo il giorno dopo. Non mi sono più seduta sopra la sedia, l'ho messa al sole. Il terzo giorno, invece di asciugarsi e di lasciare un vago contorno, la macchia ha iniziato a diventare più evidente. Per due giorni non ho guardato la sedia. Il sesto giorno ho dato uno sguardo per caso e ho osservato come la macchia si muoveva piano, come in un liquido vischioso e aveva un contorno ben delineato. Il settimo giorno la macchia gemeva.

Sono una ragazzina di dieci anni. Sono sola a casa. Ho chiamato il figlio dei vicini per giocare a costruire una casa. Ci spogliamo e ci bagniamo con la doccia. Poi usciamo fuori e ci rotoliamo nella sabbia fino a quando tutto il corpo si ricopre di filini dorati che luccicano al sole. Come splendiamo! Entriamo in casa e poi nella casa fatta con una coperta e quattro sedie. Dentro è buio e a malapena ci stiamo tutti e due. Lui si annoia un po'. Allora mi viene l'idea di partorire un bambino. Siamo molto affascinati, decidiamo di dargli un nome e lui sostiene di averci pensato per primo. "Bene, dico, è stata tua l'idea. Non mi serve l'idea. Io lo partorirò!". È d'accordo. Si è vantato a lungo della sua idea. "Avremo un bambino dorato", dice. Dobbiamo lavarci per togliere la sabbia e vestirci – si avvicina l'ora in cui vengono i miei genitori. Continueremo il gioco domani.

Oggi ci vediamo di nuovo a casa mia. Lui vuole che partorisca nella casa di coperta e sedie per fargli vedere come si fa.

- Ce-i asta?
- O bucată de carne.
- Pentru ce? Întreb mirată.
- Ca s-o naști!

Incep să râd:

- Nu așa se naște. Habar n-ai!

Arunc carnea la câine. El se supără. Credea că "a naște" înseamnă să bați o bucată de carne cu un ciocan de șnițel. Ii spun să aibă răbdare că imediat o să nasc, dar pentru asta trebuie să merg în baie. "In baie?!" se miră el și vrea să intre după mine. Ii spun că trebuie să fiu singură. El insistă să-i arăt cum se naște. Eu îi spun că e un secret, o taină. La acest cuvânt, "taină", se dă bătut. Mă închid în baie și nu-mi vine în minte nimic. N-am idee cum o să rezolv această problemă. El abia așteaptă să nasc. În timp ce șed pe marginea cădei și-mi balansez picioarele, observ pragul ușii de pe care s-a șters în timp vopseaua maro. Imi aduc aminte că, de când am observat acea pată, de câte ori merg în baie, sar peste ea, nu vreau s-o calc. Astfel s-a născut: gândindu-mă la ea. Ies din baie triumfătoare și-i spun că am gasit și nume copilului: Zâna surioară.

- Unde e? Întrebă el.

Ii arăt locul de pe prag de unde s-a șters vopseaua.

- Uite-o cum strălucește! Ai știut că va fi un copil auriu!

Pata avea culoarea lemnului.

Eu făceam modele din mai multe scame strânse la un loc. Mă deranja că fața de masă nu avea o singură culoare ci era destul de pestriță și din cauza asta modelele mele nu erau bine puse în valoare. Îmi plăceau etichetele care se dezlipseau ușor. Le rupeam în bucățele cât mai mici, le

- Guarda cos'ho portato! Dice.

- Cos'è?

- Un pezzo di carne.

- Per cosa? chiedo stupita.

- Per partorirlo!

Inizio a ridere:

- Non si partorisce cosi. Che ne sai tu!

Getto la carne al cane. Lui si arrabbia. Credeva che "partorire" significasse battere un pezzo di carne con un martello da cucina. Gli dico di avere pazienza che subito partorirò, ma per questo devo andare in bagno. "In bagno?". Si meraviglia e vuole entrare dietro di me. Gli dico che devo essere sola. Lui insiste affinché gli mostri come si partorisce. Gli dico che è un segreto, un mistero. A questa parola, "mistero", si dà per vinto. Mi chiudo in bagno e non mi viene in mente nulla. Non so proprio come risolverò questo problema. Lui non vede l'ora che partorisca. Mentre sto seduta sul margine della vasca e dondolo le gambe, osservo la soglia della porta dalla quale con il tempo è venuta via la vernice marrone. Mi ricordo che, da quando ho osservato quella macchia, ogni volta che vado in bagno, la scavalco, non voglio calpestarla. Così è nata: pensavo a lei. Esco trionfante dal bagno e gli annuncio che ho trovato anche il nome al bambino: sorellina Fata.

- Dov'è? chiede lui.

Gli mostro il pezzo della soglia da dove è venuta via la vernice.

- Guardala come brilla! Sapevi che sarebbe stato un bambino dorato!

La macchia aveva il colore del legno.

Facevo modelli da diversi cascami di lana. Mi dava fastidio che la tovaglia non avesse un solo colore ma che fosse piuttosto screziata e per questo motivo i miei modelli non erano messi ben in risalto. Mi piacevano le etichette che si staccavano facilmente. Le rompevo in pezzettini sempre più piccoli, le preparavo e

pregăteam și apoi căutam scame pe covor. De orice fel. Din scame făceam cocoloașe mărunte și, când erau destule, începeam să le combin cu hârtiuțele de pe masă. Aranjam micile mizerii în rânduri paralele, cât mai drepte și mai apropiate, niciodată în cercuri. Cel mai mult munceam să mențin rândurile drepte, perfect aliniate. Lucram cu spaima că mă poți prinde iar. De aceea mă grăbeam. Tocmai ai intrat. Te-ai uitat la rândurile mele. Eu stăteam cuminte pe scaun. Nu mai lucram. Știam că te-am supărat.

— Te supăr când mă joc așa, nu?

Ai strâns scamele într-o palmă și le-ai aruncat la gunoi. M-ai luat de mână și m-ai dus la culcare.

Nu voiam să te supăr. Țineam foarte mult la tine. Tăcerea mă înspăimântă. De ce nu vorbeai cu mine? Oare cu alții vorbești? Unde te duci dimineața, uneori și după-masa? Întâlnești oameni. Cu ei vorbești? Șimțeam că tăcerea mea crește și umple camera. Ușa era încuiată. Tu nu erai nicăieri. Se înnoptase. M-am întors în cameră și am aprins lumina.

Am crezut că n-o să se mai trezească și n-o să mai umble prin casă – din dormitor, prin hol, în bucătărie, în camera de zi și iar în bucătărie. Acesta era traseul pe care-l parcurgea în fiecare dimineață.

Apoi se așeza la masa din bucătărie, cu capul în mâini, fixând peretele, parcă s-ar fi străduit să vadă prin el. Ofta apoi și-mi cerea o cafea fără să mă privească. Nici cât timp lua o înghițitură nu-și desprindea ochii de perete. După ce termina cafeaua, mai stătea așa câteva minute, apoi se ridica încet și, deși îmi zâmbea, era epuizată ca după o muncă ce-i depășise puterile.

Astăzi, însă, am crezut că n-o s-o mai văd trecând prin acest travaliu. Cum stătea în pat, pe fața ei încremenise însăși liniștea.

poi cercavo i cascami sul tappeto. D'ogni specie. Dai cascami facevo piccoli granelli e, quando erano abbastanza, iniziavo ad abbinarli con i pezzetti di carta sul tavolo. Sistemavo i piccoli scarti in file parallele, quanto più dritte e più vicine, mai in cerchi. Lavoravo soprattutto per tenere le file dritte, perfettamente allineate. Lavoravo con il terrore che potessi sorprendermi di nuovo. Per questo mi affrettavo. Proprio allora entrasti. Hai guardato le file. Io stavo lì sulla sedia. Non lavoravo più. Sapevo di averti fatto arrabbiare.

— Ti faccio arrabbiare quando gioco così, no?

Hai raccolto i cascami in un palmo e li hai buttati nell'immondizia. Mi hai preso per la mano e mi hai portato a letto.

Non volevo farti arrabbiare. Ti volevo tanto bene. Il silenzio mi spaventava. Perché non parlavi con me? Parlerai con gli altri? Dove vai la mattina, a volte anche dopo pranzo? Vedi gente. Parli con loro? Sentivo il mio silenzio crescere e riempire la stanza. La porta era chiusa a chiave. Tu non eri da nessuna parte. Si era fatto sera e ho acceso la luce.

Ho pensato che non si sarebbe più alzata e che non avrebbe più camminato per casa – dalla camera da letto, attraverso l'ingresso, in cucina, nel soggiorno e di nuovo in cucina. Questo era il tragitto che percorreva ogni mattina.

Poi si sedeva al tavolo della cucina, con la testa tra le mani, fissando la parete, come se si fosse sforzata di vedere attraverso di essa. Sospirava e mi chiedeva un caffè senza guardarmi. Neanche quando lo sorseggiava toglieva lo sguardo dalla parete. Dopo aver finito il caffè, stava così ancora qualche minuto, infine si alzava piano e, sebbene mi sorridesse, era esausta come dopo uno sforzo che fosse andato oltre le sue possibilità.

Imi doream să văd această liniște sărind în încăpere pentru a descrie litere mari în care să citească ce se întâmplă. Dar liniștea a rămas pe fața ei și, nici când a deschis ochii, nici când s-a ridicat și a mers direct în bucătărie, nici măcar când mi-a zâmbit cerându-mi o cafea nu s-a dezlipit, nu s-a desprins de pe obrazul ei.

Locul liniștii fusese în perete. A săpat prin el galerii complicate, până a răzbit printr-o fisură în casa noastră. Zâmbetul ei avea forma fisurii.

Am un prieten pe care-l cheamă Udo. Grădinile noastre sunt despărțite de un gard de sârmă. Ca să ne întâlnim, fie îl strig eu: "Udo! Hai la gaaaard!", fie mă strigă el. Odată am văzut o gaură în gard pe care am lărgit-o cât să ne strecurăm prin ea. Tata a observat-o și a reparat gardul. Noi iar am desfăcut plasa, tata iar a reparat-o și tot așa.

De ziua mea, mama lui aduce la gard cărți din bibliotecă și mă întreabă:

— Ai cartea asta?

— Da, o am.

— Dar pe asta?

— Pe asta nu.

Și-l trimite pe Udo la mine cu cartea pe care n-o am drept cadou. Singurele zile din an când ne întâlnim sunt zilele noastre de naștere.

Udo se joacă de-a autobuzul. Are o trotinetă cu care face cursa Sibiu-Mediaș prin grădina lui împânzită cu stații de autobuz. Într-o zi Udo e autobuzul 11, în alta 11 barat... Iar eu stau acasă și fac mâncare.

Oggi, tuttavia, ho creduto che non l'avrei più vista passare per questa sofferenza. Mentre stava a letto, sulla sua faccia si impresse la tranquillità. Avrei desiderato vedere questa tranquillità saltellare nella stanza, per disegnare grandi lettere nelle quali leggere ciò che accade. Ma la tranquillità è rimasta sulla sua faccia e, né quando ha aperto gli occhi, né quando si è alzata ed è andata direttamente in cucina, neppure quando mi ha sorriso chiedendomi un caffè si è staccata, si è separata dal suo volto.

La quiete era nella parete. Vi ha scavato gallerie intricate, fino a quando si è fatta strada in casa nostra tramite una fessura. Il suo sorriso aveva la forma della fessura.

Ho un amico che si chiama Udo. I nostri giardini sono separati da un recinto di rete metallica. Per incontrarci, o gli strillo io: "Udo! Dai vieni al recintooooo!", oppure mi strilla lui. Una volta abbiamo visto un buco nel recinto che abbiamo allargato tanto quanto ci sgattaiolavamo. Papà lo ha notato e ha riparato il recinto. Noi di nuovo abbiamo disfatto la rete, papà di nuovo l'ha riparata e così via.

Il giorno del mio compleanno, sua madre porta al recinto i libri della libreria e mi chiede:

— Hai questo libro?

— Sì, ce l'ho.

— E questo?

— Questo no.

E manda Udo da me con il libro che mi manca, in regalo. Gli unici giorni dell'anno in cui ci incontriamo sono i giorni dei nostri compleanni.

Udo gioca a fare l'autobus. Ha un monopattino con cui fa la corsa Sibiu-Mediaș nel suo giardino pieno di fermate d'autobus. Un giorno Udo è l'autobus 11, un altro 11 sbarrato... Invece io sto in casa e faccio da

Sarmale din foi de viță umplute cu papalașcă – pământ amestecat cu apă. Uneori pun și morcovii.

Caut într-o zi rujul roz descoperit de curând într-un sertar. Miroase ca margarina învechită din cămară. Îmi fac buzele cu el, îmi dau puțin și în obraji și îmi pun rochia preferată, cea care se învârte. Îmi amintesc de pantofii cu toc ai mamei pe care nu-i poartă pentru că o strâng. Îi încalț și mă privesc în oglindă. Atunci aud: “Adila! Hai la gaaaard!” Mă duc.

— Uite cum se învârte rochia mea! Și mă rotesc. Hai să ne căsătorim! îi spun.

— Bine, zice el.

— Dar întâi trebuie să-mi dai un cadou.

Vrea să-mi dea o roată de la bicicleta lui stricată, însă nu încape prin gaura din gard. O lărgim puțin. Roata tot nu încape.

— Dă-te la o parte, zice și aruncă roata peste gard. Dar ea rămâne agățată sus de tot și n-o putem ajunge.

— Nu-i nimic, zicem că roata e soarele. Dă-mi altceva.

Îmi dă o farfurie de tablă. O ridic și prin ea văd soarele.

— E găurită dar e bună pentru sarmale. Știi, ca să ne căsătorim, trebuie să ne ținem de braț, zic.

Îndoim coatele ca și cum ne-am lua de braț și pornim de-a lungul gardului, fiecare pe partea lui. Mergem atenți să n-o luăm unul înaintea celuilalt. Ajungem în fundul grădinilor.

— Aici e biserica, îl anunț.

Și vedem că la capătul grădinilor este în gard o gaură mare prin care am putea trece lejer, nu de-a bușilea, ca prin gaura făcută de noi. Ne privim atent prin ea. Stăm nemișcați câteva clipe... După care el întreabă:

— Gata?

Și eu îi răspund:

— Gata.

Și îmi dau jos pantofii cu tocurele pline de noroi.

mangiare. Involchini di foglie di vite ripieni con *pappalasca* – terra mescolata con acqua. Qualche volta aggiungo anche le carote.

Un giorno cerco il rossetto rosa scoperto da poco in un cassetto. Odora come la margarina stagionata della dispensa. Mi ci tingo le labbra, me ne metto un po' anche sulle guance e indosso il mio vestito preferito, quello che fa la ruota. Mi ricordo delle scarpe con i tacchi di mia madre che non porta perché le vanno strette. Le calzo e mi guardo allo specchio. Allora sento: “Adila! Dai vieni al recintoooo!” Vado.

— Guarda come gira il mio vestito! E mi roteo. Sposiamoci! Gli dico.

— Bene, dice.

— Ma prima devi darmi un regalo.

Vuole darmi una ruota della sua bicicletta rotta, però non passa attraverso il buco del recinto. Lo allarghiamo un po'. La ruota ancora non entra.

— Spostati, dice, e butta la ruota oltre il recinto. Ma resta appesa in alto in alto e non possiamo raggiungerla.

— Non è niente, diciamo che la ruota è il sole. Dammi qualcos'altro.

Mi dà un piatto di latta. Lo alzo e attraverso di esso vedo il sole.

— È bucato ma va bene per gli involtini. Sai, per sposarci, dobbiamo tenerci sottobraccio, dico.

Pieghiamo i gomiti come se ci prendessimo sottobraccio e ci avviamo lungo il recinto, ciascuno dalla sua parte. Camminiamo attenti a non andare uno più avanti dell'altro. Arriviamo in fondo ai giardini.

— Qui c'è la chiesa, gli annuncio.

E vediamo che alla fine dei giardini c'è un grande buco nel recinto tramite il quale potremmo passare comodamente, non strisciando carponi, come per il buco fatto da noi. Ci guardiamo attentamente attraverso di esso. Stiamo fermi pochi attimi... Poi lui chiede:

— Pronta?

E io gli rispondo:

— Pronta.

E mi tolgo le scarpe con i tacchi infangati.

Limba mea desenează pe perete un întuneric ud. El nu se aseamănă cu întunericul din spatele casei, când sunt trimisă după nuci. El este un întuneric ce se usucă repede. Nimeni nu știe de el. Este ascuns după tăblia patului, cât de departe am ajuns cu limba.

În timp ce desenez, inima stă în vârful trupului. Ceva fierbinte urcă până sus.

Astăzi iar m-am supărat. Când mă supăr, nu mai vorbesc. M-am dus ca de obicei în dormitor și m-am întins în patul mare. E răcoare în camera înaltă și largă. Printre obloanele întredeschise pătrund dungi de lumină. Mă aplec peste marginea patului și șterg cu arătătorul podeaua. Rămâne o dungă. "E frumoasă", îmi zic. Am să-i povestesc și lui despre ea. Ba nu – tocmai m-am supărat pe el.

De la o vreme, seara nu pot să adorm dacă nu-mi lipesc burta de tăblia rece a patului. Mă strecur sub plapumă, îmi trag puțin în jos pantalonii prinși în talie cu elastic, mă agăț cu degetele de scândura alunecoasă și mă trag spre ea până ce lemnul lucios îmi apasă abdomenul. Locul se încălzește repede și caut cu pânțele o porțiune încă neatinsă, rece. Așa parcurg toată tăblia patului până când simt cum îmi bate inima în burtă.

I-aș spune lui toate astea, dar afară trebuie să fie foarte cald, dungile desenate în praf pe podea s-au urcat pe perete și nu vor să mai coboare.

Oma este bunica prietenului meu. Ea merge după amiaza la cofetărie. În fiecare zi își pune altă rochie de mătase colorată. Are o poșetă micuță pe care o ține sub braț.

La mia lingua disegna sul muro un buio bagnato. Non assomiglia al buio del retro della casa, quando mi mandano a raccogliere le noci. È un buio che si asciuga velocemente. Nessuno lo conosce. È nascosto dietro la testata del letto, quanto sono andata lontano con la lingua.

Mentre disegno, il cuore sta in cima al corpo. Qualcosa di bollente sale fin su.

Oggi di nuovo mi sono arrabbiata. Quando mi arrabbio non parlo più. Come al solito sono andata in camera da letto e mi sono distesa sul letto grande. Fa fresco nella stanza alta e larga. Attraverso le persiane socchiuse penetrano strisce di luce. Mi chino sopra il margine del letto e pulisco con l'indice il pavimento. Resta una striscia. "È bella", mi dico. Lo dirò anche a lui. Ma no – mi sono appena arrabbiata con lui.

Da un po' di tempo, la sera non riesco ad addormentarmi se non appoggio la pancia alla testata fredda del letto. Mi infilo sotto la trapunta mi abbasso un po' i pantaloni stretti in vita con l'elastico, mi aggrappo con le dita alla tavola scivolosa e mi avvicino a essa fino a quando il legno lucido mi preme l'addome. Il posto si riscalda presto e cerco con il grembo una parte ancora intatta, fredda. Così seguo tutta la testata del letto fino a quando sento il cuore battermi nello stomaco.

Tutte queste cose gli direi, ma fuori deve fare molto caldo, le strisce disegnate nella polvere sul pavimento sono salite sulle pareti e non vogliono scendere più.

Oma è la nonna del mio amico. Lei, dopo pranzo, va in caffetteria. Ogni giorno indossa un nuovo abito di seta colorato. Ha una piccola borsetta che tiene sotto il braccio.

Merge cu mâinile la spate și își salută vecinii zâmbind. Are un ruj roz. Până la cofetărie se oprește foarte des și se uită în curțile oamenilor. Sau privește înapoi. Dacă ieși în poartă în momentul când ea se uită în lungul străzii, nu știi dacă se duce sau se întoarce de la cofetărie.

Eu și prietenul meu alergăm până la ea și înapoi acasă de câteva ori până ca Oma să ajungă la cofetăria din capătul străzii. Nu intrăm niciodată cu ea. Dar știm că se așează la o masă și comandă o prăjitură și un suc. Trece o oră până le termină și se întoarce acasă la fel de încet. Zâmbește din nou tuturor cunoscuților, doar că rujul i s-a șters și pare ceva mai palidă. Și rochia s-a decolorat.

Nimeni de pe strada noastră, în afară de ea, nu merge zilnic la cofetărie, la oră fixă. Dacă ne întâlnim, se oprește, îmi pune mâna pe cap zâmbind și-mi spune ceva în limba ei. Ceilalți fug sau râd de ea. Când e aproape de mine, mi se pare înaltă. Sunt zile când este uriașă.

Din volumul *Înțelegerea drept în inimă*

ALBEDO

Pasărea zboară într-o pasăre mare,
peștele înoată într-un pește imens.
În lume, lucrurile se ascund în însușirile lor,
ca în semne sau în cuvinte.
Se ascund dezvăluindu-se în parte.
Există însă o limbă care nu ascunde.
Seamănă mult cu o muzică.
Dacă ești pasăre sau pește,
trebuie să te cațeri pe o frânghie
la pasărea sau peștele care te conține,
cu aceleași însușiri, însă mult mai mari.

Sau să te cobori, pe aceeași frânghie,
la pasărea sau peștele dinăuntrul tău,

Cammina con le mani dietro la schiena e saluta i vicini sorridendo. Ha un rossetto rosa. Prima di arrivare in caffetteria si ferma continuamente e scruta nei cortili della gente. Oppure guarda indietro. Se esci dalla porta nel momento in cui fissa la strada, non sai se va o torna dalla caffetteria.

Io e il mio amico corriamo da lei e torniamo a casa diverse volte fino a che Oma arrivi alla caffetteria in fondo alla strada. Non entriamo mai con lei. Ma sappiamo che si siede a un tavolo e ordina una torta e una bevanda. Trascorre un'ora prima che le finisca e torna a casa allo stesso modo, lentamente. Sorride di nuovo a tutti i conoscenti, solo che il rossetto è andato via e sembra più pallida. Perfino l'abito è sbiadito.

Nessuno della nostra strada, a parte lei, va tutti i giorni in caffetteria, alla stessa ora. Se ci incontriamo, si ferma, mi mette la mano sulla testa sorridendo e mi dice qualcosa nella sua lingua.

Gli altri scappano o ridono di lei. Quando è vicino a me, mi sembra alta. Ci sono dei giorni in cui è gigantesca.

Da *La comprensione dritta al cuore*

ALBEDO

L'uccello vola dentro un uccello grande,
il pesce nuota dentro un pesce immenso.
Nel mondo, le cose si nascondono dentro le loro qualità,
come nei segni o nelle parole.
Si nascondono rivelandosi in parte.
Esiste tuttavia una lingua che non nasconde.
Assomiglia tanto ad una musica.
Se sei uccello o pesce,
devi arrampicarti per una fune
verso l'uccello o il pesce che ti contiene,
con le stesse qualità, ancora più grandi.

Oppure scendere, dalla stessa fune,
verso l'uccello o il pesce del tuo didentro,

cu aceleași însușiri, însă mult mai mici,
Pe drum vei crește sau te vei micșora
pe măsura celui care te așteaptă.
Atunci, pe drum, vei cunoaște muzica,
limba care nu ascunde.

Iar eu nu mai stau la rădăcina flăcării,
am intrat.

con le stesse qualità, ma ancora più
rimpicciolite,
Strada facendo crescerai o ti rimpicciolirai
a misura di chi ti aspetta.
Allora, per strada, conoscerai la musica,
la lingua che non nasconde.

E io non sto più alla radice della fiamma,
sono entrato.

Traduzione a cura di Serafina Pastore

Svetlana Cârstea

Svetlana Cârstea (n. 1969 a Botoșani) è membro co-fondatore del cenacolo "Central" della Facoltà di Lettere di Bucarest. Ha esordito nel 1994, nel volume collettivo *Tablou de familie* (Quadro di famiglia). Il suo volume d'esordio, *Floarea de menghină* (Fiore di morsa), uscito nel 2008, è stato molto bene accolto dalla critica e le è valso vari premi: il Premio per debutto in poesia dell'Unione degli Scrittori di Romania, il Premio per debutto della rivista *România literară*, il Premio nazionale di poesia "Mihai Eminescu" e il Premio per poesia della Radio România Cultural. Ha partecipato alla 16ª edizione del Festival Internazionale di Poesia di Genova e alla recente edizione del Festival Internazionale di Poesia di Berlino. Ha fondato e coordina "Cercului poetilor apăruți" / "Il Circolo dei poeti apparsi" e la collana dallo stesso nome della casa editrice Pandora M), per dimostrare che anche in questo periodo di crisi (non solo finanziaria), esistono tuttora amanti della poesia.

Poeme din volumul *Floarea de menghină*,
Cartea Românească, București 2008

Insomnia

Stau călare
pe locul dintre ziua de ieri și ziua de mâine,
pe iapa asta care nu-mi aparține
mie, nu eu o țesăl
și nu eu o hrănesc.

E străină de mine,
nu-i din oraș
și nu avem amintiri comune,
dar mă ține cu forța pe spatele ei,
al nopții care a trecut
și al zilei care nu prea vrea să vină.

Visul m-a scuipat afară
cu putere
cu ură
ca pe un sâmbure
ca pe un copil nedorit.

Și-am ajuns pe spatele acesta lucios
de pe care alunec
ca de pe o mângă,
însă nu cad.

Noaptea se agață de mine,
e o boare cu dinți mici,
îi înfige în piele și acolo rămâne.
Durerea nu e mare, doar continuă.
Tocurile nu înțeapă încă cimentul,
tramvaiele nu taie în felii reci aerul,
faptele zilei de mâine încă se coc,
stau acoperite cu cearceafuri mari de pânză
ca expozițiile nevernisate.

Noaptea, salamul e scos din galantar
și pus la loc tainic.
Lumea și salamurile ei se mută noaptea
altundeva.
La fel prăjiturile, care sunt sufletul meu.
Ar trebui și eu să fiu în altă parte
– trupul o carcasă goală
un galantar golit de cu seară
un recipient pe care nimeni
chiar nimeni
nu vrea să îl fure.

Poesie tratte dal volume *Fiore di morsa*,
Cartea Românească, Bucarest 2008

Insomnia

Sto in sella
al luogo tra ieri e domani,
a questa cavalla che non appartiene
a me, non la striglio io
non la nutro io.
Mi è estranea,
non è della città
e non abbiamo ricordi in comune,
eppure mi tiene in groppa con la forza,
in groppa alla notte che ormai è passata
e al giorno che sembra non voler arrivare.

Il sogno mi ha sputato via
con forza
con odio
come un nocciolo
come un bambino non voluto.

E sono giunta su questa groppa lucida
dalla quale scivolo
come sul fango,
però non cado.

La notte si aggrappa a me,
è una brezza dai denti piccoli,
li conficca nella pelle e rimane là.
Il dolore non è forte, solo continuo.
I tacchi non pungono ancora l'asfalto,
i tram non tagliano a fette fredde l'aria,
i fatti di domani non sono ancora maturi,
sono coperti da grandi teli di stoffa
come mostre non inaugurate.

Di notte, il salame è tolto dalla vetrina
e nascosto in un posto misterioso.
La gente e i suoi salami di notte si spostano
altrove.
Allo stesso modo le paste, che sono la mia anima.
Dovrei essere anch'io da un'altra parte
– il corpo una carcassa vuota
una vetrina vuotata la sera prima
un recipiente che nessuno
ma proprio nessuno
vuole rubare.

Însă visul m-a scuiapat în afară.
Sunt aici.
Între ziua care a fost și cea care va să vină.
Visul m-a scuiapat în afară
ca pe un sămbure tare, amar.
L-am lăsat în pace.
Era un vis urât.
Sau eu eram urâta.
Între ziua de ieri și cea de mâine e un spațiu îngust
ca între dulap și perete.
Stau cu spatele
la soarele de ieri,
la frica de ieri,
și cu fața la ceva care încă nu vrea să se
deschidă.
Pe aceeași spinare mâzgoasă până când
tramvaiele, tocurile, muncitorii primesc
semnalul
și pornesc.

din *Cartea muncitorului*

Ora 6 Dimineața

Bună dimineața, muncitori!
Sirenele vă cheamă. Pașii voștri se aud
grăbiți prin umezeala rece a dimineții.
Răcoarea vă aduce aminte că sunteți
puternici, de aceea nici nu aveți chef s-o
înfrunțați. Trupurile voastre molatece,
îmbibate de căldura de neînlocuit a patului, a
nevestei, trupurile voastre înaintează în voie.
Cât aș fi vrut să spun că vă depuneți ca
picăturile de rouă pe flori! O fi exagerat?
Când ajungeți în fabricile voastre –
muncitorul numai în fabrică poate sta, acolo
e locul lui –, vă recăpătați treptat greutatea.
Primele gesturi de regăsire a strungului, a
mașinii de găurit, a bancului de lucru, toate
gesturile sunt încă pline de somn, asemă-
nătoare aceluia din timpul nopții: într-o clipă
foarte scurtă de trezire, nemiștiind pe care
parte ești, începi să cauți cu mâinile,
orbește, până dai de nevăstă și adormi la
loc, grăbit să nu pierzi firul.
Aici în fața bancului de lucru, nu mai ai voie

Però il sogno mi ha sputato via.
Sono qui.
Tra il giorno che è stato e quello che verrà.
Il sogno mi ha sputato via
come un nocciolo duro, amaro.
L'ho lasciato in pace.
Era un sogno brutto.
O forse ero brutta io.
Tra ieri e domani c'è uno spazio angusto
come tra l'armadio e il muro.
Sto di spalle
al sole di ieri,
alla paura di ieri,
e di fronte a qualcosa che non vuole ancora
aprirsi.
Sulla stessa groppa fangosa fino a quando
i tram, i tacchi, gli operai non ricevono il
segnale
e si mettono in moto.

da *Il libro dell'operaio*

Ore 6 del mattino

Buongiorno, operai!
Le sirene vi chiamano. I vostri passi affrettati
si sentono attraverso l'umidità fredda del
mattino. L'aria fresca vi ricorda che siete forti,
ed è per questo che non vi va di affrontarla. I
vostri corpi fiacchi, impregnati del calore
insostituibile dei letti, delle mogli, i vostri corpi
avanzano liberamente. Quanto mi sarebbe
piaciuto dire che vi depositate sui fiori come
gocce di rugiada! Sarà forse esagerato?
Quando arrivate nelle vostre fabbriche –
l'operaio può stare solo in fabbrica, quello è il
suo posto –, i vostri corpi recuperano
gradualmente il loro peso. I primi gesti per
riscoprire il tornio, il trapano, il banco di lavoro,
tutti i gesti sono ancora pieni di sonno, come
quelli della notte: in un brevissimo attimo di
risveglio, non sapendo più dove ti trovi,
cominci a cercare con le mani, alla cieca,
finché non incontri tua moglie e ti
riaddormenti, in fretta per non perdere il filo.
Qui davanti al banco di lavoro non puoi

să adormi. Aici devii din ce în ce mai greu.

Bună dimineața, muncitor!

Țăranii v-au luat-o înainte. Țăranul e demult în câmp pentru a pregăti arăturile de primăvară.

Visul

Aroma piliturii îmbibate în ulei îi ametește simțurile.

Muncitorul nu mai vrea să plece acasă. Nu mai poate.

Nu-l siliți să plece dacă nu vrea!

Rămâne în singurătatea atelierului său. Aerul dinăuntru, călduț, aproape umed, țese o haină străvezie care se depune ușor pe trupul lui. Îl învinge în scurt timp adormindu-l. Cade răpus pe scaunul de lângă bancul de lucru, îmbrățișează menghina cu amândouă mâinile, apoi își așează capul pe ea ca pe o pernă plină de dulceață.

O vreme călătorește fără a ști de picioarele sale. Perna îl poartă ca o saltea pe ape. Iar apele sunt atât de întinse și mereu aceleași, încât de acolo el n-ar avea nimic de povestit. Pentru o clipă zărește intersectându-se cu el o saltea mare, verzuie; pe ea, întinsă și indiferentă, o tânără fată.

Visează-o pe Bârzoieș, îi strig, ea e, îți spun sigur!

Nu, asta nu-i Bârzoieș, gleznele ei sunt subțiri, picioarele lungi, poate chiar un pic prea lungi. Pe ea o iubea Adi Cartaleanu și nu pe tine, îmi zice. Și nu numai Adi, ci toți băieții din clasă, cei curajoși, dar și cei timizi. Pauzele erau toate ale Roxanei. Așteptau clopoțelul să sune ca să poată năvăli în banca ei. Nici nu avea răgazul să se ridice, că mulțimea o asedia cu strigăt puternic de luptă.

Sprâncenele ei erau moi, mătăsoase și nu țepoase ca ale lui Bârzoieș. Sâni ei, demult înmuguriți, nu se comparau cu ai voștri. Piepturile voastre drepte erau îmbrăcate mereu la fel, în armura neagră a uniformei perfect întinse. Sarafanul juca pe voi ca pe

dormire. Qui diventi sempre più pesante.

Buongiorno, operai!

I contadini vi hanno preceduto. Il contadino è da molto nei campi per preparare l'aratura di primavera.

Il sogno

L'aroma della limatura impregnata d'olio gli stordisce i sensi.

L'operaio non vuole andare a casa. Non ce la fa.

Non spingetelo ad andare se non vuole!

Rimane nella solitudine del suo laboratorio. Là dentro l'aria, tiepida, quasi umida, tesse un abito trasparente che si deposita leggero sul suo corpo. In breve tempo ha la meglio su di lui e lo addormenta.

Cade sconfitto sulla sedia vicina al banco di lavoro, cinge la morsa con entrambe le braccia, poi vi appoggia la testa come sul più dolce dei cuscini.

Cammina per un po' senza sentire le gambe. Il cuscino lo trasporta come un materassino sulle acque. E le acque sono così vaste e sempre uguali, che di quel viaggio non avrebbe nulla da raccontare.

Per un attimo intravede, intersecandosi con lui, un materassino grande, verdiccio; sopra, distesa e indifferente, una giovane ragazza.

Sogna Bârzoieș, gli grido, è senz'altro lei!

No, questa non è Bârzoieș, le sue caviglie sono sottili, le gambe lunghe, forse addirittura un po' troppo lunghe. Di lei era innamorato Adi Cartaleanu e non di te, mi dice. E non soltanto Adi, bensì tutti i ragazzi della classe, i timidi e anche gli sfacciati.

Gli intervalli erano tutti per Roxana. Aspettavano il suono della campanella per prendere d'assalto il suo banco. Non faceva nemmeno in tempo ad alzarsi, che una folla l'assedava con un forte urlo di battaglia.

Le sue sopracciglia erano morbide, setose e non ispidе come quelle di Bârzoieș. I suoi seni, germogliati da tempo, non erano paragonabili ai vostri. I vostri petti erano tutti coperti allo stesso

niște sperietori, ar fi vrut să vă îmbrace cu adevărat, să se muleze peste forme puternice care să-i opună rezistență. Atârna însă stinger și rămâneți nemișcate în bănci cu degetele în urechi, ca să nu auziți hârjoana, chicotelile, răsetele mici ale ROXANEI. O vreme alerga peste tot, ieșea pe culoar, apoi se întorcea obosită și se așeza în bancă. Atunci strigătele de luptă se azeau din nou și cetatea părea înfrântă, chiar îngenuncheată.

Dar lațul ROXANEI se strângea și mai mult. Unul singur nu mai rămânea pe margine ca să privească.

Până și CHIRIBUȚĂ, amețit ca un pui mic de primele raze de soare, sărea chinuit dintr-o parte în alta.

"Luați-l pe CHIRIBUȚĂ de acolo! O să-l calce în picioare ceilalți!"

El era curajos și nu se lăsa. ROXANA, zvâcnind dintr-odată, când toți o credeau ajunsă la capătul puterilor, se strecura o clipă printre ei și dădea astfel semnalul unei noi urmări.

În momentul acela, CHIRIBUȚĂ, aproape fără să știe de el, o apucă și o strânge în brațe cu toată puterea.

"Te-am prins, te-am prins!"

E victoria lui, colegii trebuie să-o recunoască. Nici unul dintre ei nu a fost atât de viteaz. De ce nu-l aplaudă, de ce nu-l felicită? ROXANA e în brațele lui, subțiri și transparente ca țigele florilor!

Ei râd laolaltă, cu hohote mari, de se cutremură clasa. "Boule, oricine, ar fi putut face asta!" O mai îmbrățișează o dată. Ea e mult mai înaltă. E zveltă și înaltă. Sâni se înalță, se feresc, acum scapă. Nu-i mai rămâne nimic de făcut. Măinile lui cedează treptat. Încearcă să se abțină, dar nu reușește: e slab și plânge fără să-i mai audă pe ceilalți.

ROXANA, cuminte, se duce în banca ei. E supărată pe CHIRIBUȚĂ pentru totdeauna. Nimeni nu-i poate intra în voie, nimeni n-o poate împăca. Panglica albă de elastic i-a

modo: dall'armatura nera delle uniformi perfettamente piatte. Il grembiule ballava su di voi come su degli spaventapasseri, avrebbe voluto vestirvi davvero, avvolgere forme decise in grado di opporgli resistenza. Penzolava invece goffamente e rimanevate immobili nei banchi con le dita nelle orecchie, per non sentire la rincorsa, le sghignazzate, le risatine di ROXANA. Per un po' correva da ogni parte, usciva in corridoio, poi tornava stanca e si sedeva nel suo banco. Allora le urla di battaglia si facevano risentire e la fortezza sembrava espugnata, in ginocchio.

Ma il cappio di ROXANA si stringeva sempre più. Nessuno restava in disparte a guardare. Perfino CHIRIBUȚĂ, intontito come un pulcino dai primi raggi del sole, saltava tormentato da una parte all'altra.

«Portate CHIRIBUȚĂ via da lì! Gli altri lo calpesteranno!»

Lui era coraggioso e non poteva permetterlo. Con uno scatto improvviso quando tutti pensavano che fosse allo stremo delle forze, ROXANA si è fatta strada tra loro dando il via a un nuovo inseguimento.

In quell'istante, CHIRIBUȚĂ, che ormai non sapeva quasi più chi fosse, la afferra e la stringe tra le braccia con tutte le forze.

«Ti ho presa, ti ho presa!»

La vittoria è sua, i compagni devono ammetterlo. Nessuno di loro è stato altrettanto valoroso. Perché non lo applaudono, perché non si congratulano con lui? ROXANA è tra le sue braccia, sottili e trasparenti come gli steli dei fiori!

Ridono tutti a squarciagola tanto da far tremare la classe. «Idiota, così ci sarebbe riuscito chiunque!» La stringe ancora una volta. Lei è molto più alta. È snella e alta. I seni si innalzano, si proteggono, ora si liberano. Non può farci più niente ormai. Le sue braccia a poco a poco cedono. Prova a trattenersi, ma non ci riesce: è debole e piange senza più sentire gli altri.

ROXANA, da brava, torna al suo banco. Ce l'avrà con CHIRIBUȚĂ per sempre. Nessuno

căzut din buzunar. ADI se apleacă, o ridică, ROXANA nu-l ia în seamă.

Pauza mare de 20 de minute – pauza ROXANA!

Pauzele mici de 10 minute – pauzele ROXANA!

Numai prietena ei apropiată, Bârzoieș, o mângâie, îi vorbește și

stă cu ea în bancă ora următoare.

*

Pe salteaua care plutește în voie, ROXANA, întinsă la soare. E înaltă, foarte înaltă.

Ce a simțit el oare, când a văzut-o astfel, lungită, plictisită de atâtea pauze, toate cu numele ei? Arătându-și cu nerușinare sânii nemișcați, poate prea liniștiți, aproape morți? I-a făcut din ochi. Brațele îi erau fixate împrejurul pernei mici și ușoare. Putea fi sigur că până la urmă l-a zărit, dar nu a durat mult și salteaua a dispărut, furând-o cu ea pe ROXANA.

Mai ieși, saltea verzuie, nu te ascunde!

În locul în care s-a scufundat, apa s-a înverzit dintr-odată și asta l-a tulburat într-un fel ciudat.

Continuarea visului

A rămas privind în lung și-n lat, încercând să ghicească ultimele urme lăsate de salteaua verzuie. Ultimele cercuri stârnite ca o provocare. Vai, e singur și se trezește alungat la mal ca o scoică lipsită de vlagă și de strălucire, care moare întotdeauna chiar înainte de a simți cât de neted și primitor e țărnul.

Bună dimineața, muncitori!

Ați ajuns și astăzi în fața bancului de lucru. Aici nu aveți voie să dormiți și treptat vă

può farla contenta, nessuno può consolarla. La fascetta bianca le è caduta dalla tasca. ADI si china, la raccoglie, ROXANA non ci fa caso.

L'intervallo lungo di 20 minuti – l'intervallo ROXANA!

Gli intervalli brevi di 10 minuti – gli intervalli ROXANA!

Solo Bârzoieș, la sua cara amica, la accarezza, la parla e le siede accanto

durante l'ora successiva.

*

Sul materassino che galleggia liberamente, ROXANA, stesa al sole. È alta, molto alta.

Cosa avrà provato lui, quando l'ha vista così, distesa, seccata dai tanti intervalli che portano il suo nome? Mettendo in mostra svergognatamente i seni immobili, fin troppo fermi, quasi morti?

Le ha fatto l'occholino. Le sue braccia stringevano il cuscino piccolo e leggero. Era sicuro di averlo visto, ma dopo poco tempo il materassino è scomparso, portandosi via ROXANA.

Vieni fuori, materassino verdiccio, non nasconderti!

Nel luogo in cui è affondato, l'acqua è diventata di colpo verde e questo l'ha turbato in modo strano.

La continuazione del sogno

È rimasto a guardare in lungo e in largo, cercando di scoprire le ultime tracce del materassino verdiccio; gli ultimi cerchi mossi come una provocazione. Povero, è solo e si trova spinto verso riva come una conchiglia priva di forze e lucentezza, che muore prima ancora di sentire la battaglia così nitida e accogliente.

Buongiorno, operai!

Siete arrivati anche oggi al banco di lavoro. Qui non potete dormire e i vostri corpi

recăpătați greutatea.

Menghina așteaptă s-o folosiți. Să arătați rostul ei pe lume. Maistrul mic și urât face vizita de dimineață prin ateliere. Toți sunt la locurile lor, gata să înceapă lucrul. Zimții pilelor strălucesc în soare ca niște dinți perfecți într-un zâmbet larg. Fierăstraiele își arată și ele colții. Vă îndeamnă.

Muncitorul este față în față cu obiectul muncii sale: bare de metal care trebuie să fie prelucrate. Cine știe mai bine decât el care pot fi dorințele unei menghine?

Totul e muncă de rutină, de fiecare zi.

Cu picioarele bine proptite în podea, timp de ore întregi, își desăvârșește lucrul. Pauzele mari de 20 de minute, nici cele mici de 10 minute nu-i mai folosesc la nimic. Le lasă în urmă, le uită, sare peste ele și parcă niciodată n-o să se mai oprească.

Trece amiaza, soarele apune, în scurt timp dispare. În jurul lui, un foșnet continuu îl ține treaz. Menghina se zbate neîncetat dând din aripile ei înfierbântate. Suferința ei nu te preocupă. Ți-e foarte cald, dar trebuie să muncești până la capăt. Nu se știe până când. Totul vinuește: mașina de găurit, strungul se-ntrec fără încetare.

Bună dimineața, muncitorule!

Ai să stai așa până în clipa în care vei cădea, chiar înainte să prinzi de veste. Trupul tău se va rostogoli și ochii îngreunați, fără culoare, vor mai avea doar răgazul să vadă cum menghina, smulsă din bancul ei de lucru, se năruie peste tine, cerșind o clipă de odihnă pe care, de bunăvoie, nu i-ai fi dat-o. Să nu încerci inutil să te ferești din calea ei, ci s-o primești ca pe un dar, cu brațele deschise.

Lumina va străluci scurt în privirea ta și lovitura va fi ca o alinare fără seamăn.

*

Ai plecat ușor și ai luat-o la fugă. Țineai menghina în mână ca pe un felinar care îți arăta drumul. Atât de luminos era corpul ei.

recuperano gradualmente il loro peso.

La morsa aspetta di essere usata. Che facciate vedere cosa sa fare. Ogni mattina il mastro piccolo e brutto visita i laboratori. Tutti sono ai loro posti, pronti per mettersi al lavoro. I denti delle raspe brillano al sole come dentature perfette in larghi sorrisi. Anche le seghe mostrano le loro zanne. Vi spronano. L'operaio è faccia a faccia con l'oggetto della sua professione: sbarre di metallo che devono essere lavorate. Chi sa meglio di lui quali possano essere i desideri di una morsa?

Il tutto è un lavoro di routine, di tutti i giorni.

Con i piedi ben piantati a terra, per ore intere, compie il suo lavoro.

Gli intervalli lunghi di 20 minuti, così come quelli brevi di 10 minuti, non servono più a niente. Se li lascia alle spalle, li dimentica, li salta, sembra che non si fermerà mai.

Mezzogiorno è passato, il sole tramonta, in poco tempo scompare. Tutto attorno, un fruscio continuo lo tiene sveglio. La morsa si dibatte incessantemente muovendo le ali arroventate. La sua sofferenza non ti preoccupa. Stai morendo di caldo, ma devi finire il lavoro. Non si sa quando. Tutto ronza: il trapano e il tornio fanno a gara senza sosta. Buongiorno, operaio!

Rimarrai così fino al momento in cui crollerai, senza neanche renderti conto. Il tuo corpo stramazzerà al suolo e gli occhi appesantiti, incolori, faranno appena in tempo a vedere la morsa, strappata al suo banco di lavoro, piombarti addosso, elemosinando un attimo di tregua che con le buone non le avresti dato. Non provare inutilmente a schivarla, accoglila piuttosto come un dono, a braccia aperte.

La luce brillerà brevemente nel tuo sguardo e il colpo sarà un sollievo senza pari.

*

Te ne sei andato piano e poi sei ti sei messo a correre. Tenevi la morsa in mano come una lanterna che ti illuminava il cammino.

N-ai avut vreme de planuri sau de cine știe ce gânduri. Păreai luat de un val și dus în mare grabă spre capăt.
Și când ai ajuns, te-ai așezat și te-ai odihnit.

din Cartea părinților sau Sunt cuminte, promit

Una

O vreme somnul a intrat pe aceeași poartă,
în mine și în ea,
pe aceeași poartă au intrat bucuria,
spaima,
gustul, mirosul, moliciunea cireșelor.
Greutatea mea era greutatea ei,
unghiile mele, unghiile ei,
aerul meu, aerul ei,
amândouă visam același vis,
eram una:
o femeie care se plimbă
singură
pe străzi, cu trenul, cu autobuzul.

Două

Mă gândesc la burta mea mare, de femeie gravidă. Pe ea îmi odihneam mâinile, cu ea împingeam oamenii în tramvaie, îmi făceam loc, găuream aerul, eram parcă mai puternică decât el sau el era poate resemnat și elastic. Mă gândesc la burta mamei mele pe care niciodată n-am văzut-o, nici într-o poză. Burta ei, cu mine în ea, rămâne un secret vesnic. Și când îmi amintesc de ele, burta mea și burta ei devin două camere identice, umbroase, cu stururile trase, unde se poate dormi până târziu. Două camere cărora le știi fiecare pată de pe tavan, fiecare bubuliță din var, fiecare desen pe care dungile subțiri de lumină îl proiectează de-a lungul mobilelor, pereților și peste corpul tău. Și e ca în vis. Te miști în voie într-o cameră, dar o vezi simultan și pe cealaltă de alături,

Tanto luminoso era il suo corpo. Non hai avuto tempo di far piani o pensare chissà cosa. Sembrava ti avesse preso un'onda per portarti in fretta e furia al capolinea.
Al tuo arrivo, ti sei seduto a riposare.

da Il libro dei genitori ovvero Faccio la brava, prometto

Una

Per un po' il sonno è entrato dalla stessa porta, in me e in lei,
dalla stessa porta sono entrate l'allegria,
il terrore,
il gusto, l'odore, la morbidezza delle ciliegie.
Il mio peso era il peso di lei,
le mie unghie, le unghie di lei,
la mia aria, l'aria di lei,
facevamo entrambe lo stesso sogno,
eravamo una:
una donna che passeggia
sola
per strada, in treno, in autobus.

Due

Penso al mio pancione di donna incinta. Mi ci riposavo le braccia, ci spingevo la gente sui tram, mi facevo spazio, bucavo l'aria, mi sembrava di essere più forte di lei o forse era lei a essere rassegnata ed elastica. Penso al pancione di mia madre che non ho mai visto, nemmeno in foto. La sua pancia, con me dentro, resta un segreto eterno. E quando ci ripenso, la mia pancia e la sua diventano due stanze identiche, ombreggiate, con le persiane abbassate, dove si può dormire fino a tardi. Due stanze di cui conosci ogni macchia sul soffitto, ogni granello di calce, ogni disegno che i sottili fili di luce proiettano sui mobili, sulle pareti e sul tuo corpo. Ed è come in un sogno. Ti muovi liberamente in una stanza, ma allo stesso tempo vedi anche quella accanto, puoi passare da una

poți trece din una în alta fără să deschizi uși,
fără să închizi în urma ta ferestre.

Cu mama mea în brațe, traversez în fugă
aleea. O alee de jucărie. O alee care
urmează să fie colorată.

Stă cuibărită la pieptul meu, nu-i aud nici
măcar respirația. Mă roagă din priviri să nu-i
dau drumul, să n-o scap cumva pe caldarâm
printre nimicurile pe care le calcă toată
lumea cu picioarele.

Ar trebui să spun că e ușoară.

Dar nu, de fapt, ea e foarte grea, mă
cocoșează. Îmi rupe mâinile.

Ar trebui să spun că e mică. Însă ea e mare,
albă și rotundă. Fundul ei molatec stă
revărsat și imperturbabil lipit de coastele
mele, îmi înfierbântă pielea.

Mama mea se lipește de mine. Corpul mi se
zbârcește într-o clipă. Îmbătrânesc brusc
atunci când îi văd pielea fadă, fără miros.

E albă, e mare. E peste mine.

E luna care mi-a coborât în brațe.

E rece, însă eu transpir.

Mă uit la mama mea. Cine sunt eu?

Mama mea nu transpiră.

Și face pipi fără zgomot. De zeci de ani, nu a
mai vrut să audă cum cade pipiul ei pe
faianța imaculată a veceului. Mai întâi dă
drumul la apă, în chiuvetă, apa curge cu
putere, nervoasă, stropește totul în jur, însă
acoperă orice alt sunet din încăpere. O apă
rea, dar curată, limpede, fără miros.

Mirosul e al meu. Eu vin din urmă cu
subsuorile lipite, închise pe dinăuntru,
ferecate, ca să nu fiu recunoscută. Sufletul
ascuns în subsuorile mele e insuportabil,
duhnește. Mama mea nici măcar nu-l poate
privi. Ea mă trimite direct la baie.

Sunt cuminte și dau drumul la robinet, la
maximum. O chiuvetă întreagă, plină ochi cu
apă, iată singurul dar adevărat pe care pot
să i-l fac. De la o vreme, nu mai suportă să-i
audă nici pe alții cum fac pipi.

all'altra senza aprire porte, senza chiuderti
finestre alle spalle.

Con mia madre tra le braccia, attraverso di
corsa il viale. Un viale giocattolo. Un viale da
colorare.

Si è accoccolata sul mio petto, non sento
nemmeno il suo respiro. Mi prega con gli
occhi di non lasciarla andare, di non farla
cadere a terra fra le cose senza valore che
la gente calpesta.

Dovrei dire che è leggera.

Ma no, di fatto è molto pesante, mi piega in
due. Mi rompe le braccia.

Dovrei dire che è piccola. Però è grande,
bianca e rotonda. Il suo sedere flaccido e
ingombrante mi si incolla imperturbabile alle
costole, mi scalda la pelle.

Mia madre si attacca a me. Il mio corpo
raggrinzisce in un attimo. Non appena vedo
la sua pelle slavata, inodore, invecchio.

È bianca, è grande. È su di me.

È la luna che mi è scesa tra le braccia.

È fredda, eppure io sudo.

Guardo mia madre. Chi sono io?

Mia madre non suda.

E fa la pipi senza rumore. Da decenni non
vuole più sentire la pipi cadere sulla
ceramica immacolata del water. Prima fa
scorrere l'acqua nel lavandino. L'acqua
sgorga con impeto, nervosa, schizza tutto
attorno, ma copre ogni altro suono nella
stanza. Un'acqua malvagia, però pulita,
limpida, inodore.

L'odore è il mio. Io arrivo da dietro con le
ascelle serrate, chiuse da dentro, incatenate,
per non farmi riconoscere. L'anima nascosta
nelle mie ascelle è insopportabile, è fetida.
Mia madre non riesce neanche a guardarla.
Mi manda subito in bagno.

Faccio la brava e apro il rubinetto, al
massimo. Un lavandino intero, ricolmo
d'acqua, ecco l'unico vero dono che posso
farle. Da qualche tempo non sopporta più di

La sfârșit trag de lanțul metalic al veceului.
Ni se revarsă iarăși în auz amândurora apa
zgomotoasă care curăță și amestecă
mirosuri, culori, inventează curcubeu pe
faianță și le duce mai departe, acolo unde
nasurile, nici ochii și nici buzele noastre nu
ajung, acolo unde resturile noastre se mișcă
libere și neștiute de nimeni, cunoscând un alt
întineric, alte tuburi, alte recipiente, alte
glasuri, alte încăperi. Fără piele sau oase
sau gânduri.

Sunt femeie,
corpul meu plutește de atâta timp,
deasupra apelor întinse, alb ca o lumină de
lună,
impudică și tăcută.
Sunt o mamă nemiloasă.
care-și îmbrățișează copilul,
până la sufocare,
îl face iarăși una cu ea însăși,
ca altădată,
când burțile mari erau camere umbroase de
odihnă,
erau încăperile bune dinspre stradă,
camerele vacanței veșnice,
fără durere, fără lacrimi,
erau locul acela unde nimeni nu se desparte
de nimeni.
Sunt o femeie, adesea urâtă,
corpul meu era ieri o barcă de hârtie
l-am aruncat în joacă pe suprafața acestei
ape,
sperând să mă ducă departe.
Azi sunt balena ucigașă,
adesea frumoasă,
care-și așteaptă pescarul.

**Poeme din volumul *Miau, spun pe lângă
picioarele tale* sau *Mareea roz*, volum în
curs de pregătire**

Portretul tău sau Când mi-ai povestit

sentire nemmeno gli altri fare la pipì.
Alla fine tiro la catena metalica del water. Si
riverva di nuovo nelle orecchie di entrambe
l'acqua rumorosa che pulisce e mischia
odori, colori, inventa arcobaleni sulla
ceramica e li porta via lontano, dove né i
nostri nasi né gli occhi né le labbra possono
arrivare, dove i nostri residui si muovono in
libertà e di nascosto da tutti, conoscono
un'altra oscurità, altre tubature, altri
recipienti, altre voci, altre stanze. Senza
pelle né ossa né pensieri.

Sono donna,
il mio corpo galleggia da così tanto tempo,
sulle vaste acque, pallido come luce di luna,
impudica e quieta.
Sono una madre crudele
che abbraccia il proprio figlio,
fino a soffocarlo,
ne fa di nuovo un tutt'uno con se stessa,
come un tempo,
quando i pancioni erano stanze ombreggiate
di riposo,
erano le camere migliori con vista sulla
strada,
gli alloggi della vacanza eterna,
senza dolore, senza lacrime,
erano il posto in cui nessuno si separa da
nessuno.
Sono una donna, spesso brutta,
ieri il mio corpo era una barca di carta
l'ho buttato per gioco sulla superficie di
quest'acqua,
sperando che mi portasse lontano.
Oggi sono la balena assassina,
spesso bella,
che aspetta il suo pescatore.

**Poesie tratte dal volume *Miau, dico vicino
alle tue gambe* ovvero *La marea rosa*, in
preparazione**

Il tuo ritratto ovvero Quando mi hai

despre Gertrude

Tu ești cel care salvează puii de pisică de la moarte.

Tu ești cel care salvează puii nedorți,
pe care oamenii îi aruncă în apă dimineața de tot,
când noaptea stă să plece,
iar ziua nu prea vrea să vină.

Visul m-a scuipat afară
cu putere

cu ură

ca pe un sâmbure

ca pe un copil nedorit.

Pe Gertrude ai luat-o fără să crâcnești.

Întâi apa a aruncat-o afară cu putere,
a refuzat s-o primească în burta ei
învolverată.

Era a doua oară într-o singură zi când i se
întâmpla asta.

Așa ai găsit-o.

Spatele tău cald s-a aplecat până la ea,

te-a privit drept în ochi,

n-a fost nevoie să spună nimic,

din două vise plecase în aceeași zi,

simplă, mică, albită de spaimă, dar atât de
norocoasă.

Spatele tău cald s-a aplecat până la ea,

măinile tale reci au primit-o: era exact cât
să-ți încapă între palme.

Atât.

I-ai șoptit:

"Lasă visele urâte deoparte. Uită-le. Peste

un an vei fi mare, puternică,

peste un an picioarele tale fine vor fi sigure de
ele,

adevărate picioare de pisică ce nu cade
niciodată,

peste un an vei ști să-ți folosești ghearele,
fără mică ce ești.

Gertrude va fi numele tău.

Gertrude, vino cu mine,

n-am să te iau acasă,

dar am să te duc într-un loc bun și cald

unde ai să crești mare."

Gertrude a uitat visele urâte,

ea a fost o pisică adevărată

raccontato di Gertrude

Tu sei quello che salva i gattini dalla morte.

Tu sei quello che salva i piccoli non voluti
che la gente butta in acqua la mattina presto,
quando la notte sta per andarsene,
e il giorno sembra non voler arrivare.

Il sogno mi ha sputato via
con forza

con odio

come un nocciolo

come un bambino non voluto.

Gertrude l'hai presa senza fiatare.

Prima l'acqua l'ha gettata via con forza,
si è rifiutata di accoglierla nella sua pancia
vorticosa.

Era la seconda volta in un giorno che le
capitava.

L'hai trovata così.

La tua schiena calda si è piegata fino a lei,

ti ha guardato dritto negli occhi,

non ha avuto bisogno di parole,

era uscita lo stesso giorno da due sogni,

semplice, piccola, sbiancata dalla paura,
eppure così fortunata.

La tua schiena calda si è piegata fino a lei,

le tue mani fredde l'hanno accolta: entrava
giusta tra le palme.

Tutto qui.

Le hai sussurrato:

"Metti i brutti sogni da parte. Dimenticali. Tra

un anno sarai grande, forte,

tra un anno le tue zampe sottili saranno
sicure di sé,

vere zampe di gatto che non cade mai,

tra un anno saprai usare gli artigli, mia
piccola fiera.

Ti chiamerai Gertrude.

Gertrude, vieni con me,

non ti porterò a casa,

andrai in un posto bello e caldo

dove diventerai grande."

Gertrude ha dimenticato i brutti sogni,

è stata una gatta vera

bella

che ha vissuto molti anni felici.

frumoasă
care a trăit mulți ani fericiți.
Ai mai văzut-o o singură dată:
era în coșmarul tău,
trăgea să moară și îți șoptea:
"Eu sunt Gertrude,
m-am strecurat nevăzută aici în casa ta,
în care n-am fost niciodată,
în patul tău în care nu m-am încălzit niciodată.
Miau, spun, torcând la picioarele tale.
Sunt eu, Gertrude,
m-ai strivit întorcându-te în somn de pe o
parte pe cealaltă,
m-ai sufocat cu plapuma ta ca o apă
învolutată."
A doua zi ai aflat că Gertrude murise
de moarte bună.
Nu tu erai răul,
ea era cea care voise să te mai vadă o dată
în patul tău,
să-ți șoptească:
"Sunt eu, Gertrude. Adio. Am vrut să mor
strivită de tine."
Sunt eu, Svetlana, cea cu nume greu și ușor
totodată.

A New Girl in Town (I)

Câți ani ai?
Dacă asta m-ai întreba ce-aș răspunde?
O zi?
Visul m-a aruncat afară cu putere, cu ură.
Sunt un copil de o zi,
frământându-se neliniștit în coșul lui de
răchită
sau mai degrabă în acvariul lui din salonul
de prematuri.
O fetiță nouă a sosit în oraș,
dar oare de fetițe avem nevoie sau de
băieței,
dar oare în ochii ei care încă nu văd te poți
uita și îi poți spune "vino",
oare brațele tale o pot primi o dată pentru
totdeauna?
Oare brațele tale sunt prea subțiri,
de aceea nu îndrăznești?

L'hai rivista solo una volta:
in quell'incubo.
Era sul punto di morire e ti sussurrava:
"Sono Gertrude,
mi sono intrufolata qui, nella tua casa,
dove non ero mai stata,
nel tuo letto in cui non mi sono mai
riscaldata.
Miao, dico, facendo le fusa ai tuoi piedi.
Sono io, Gertrude,
mi hai schiacciato nel sonno mentre ti rigiravi
da una parte all'altra,
mi hai soffocato con la trapunta come
un'acqua vorticoso."
Il giorno dopo hai saputo che Gertrude era
morta
di morte naturale.
Non eri tu il malvagio,
era lei che aveva voluto rivederti, nel tuo
letto,
e sussurrarti:
"Sono io, Gertrude. Addio. Ho voluto morire
schiacciata da te."
Sono io, Svetlana, quella col nome pesante
e leggero al tempo stesso.

A New Girl in Town (I)

Quanti anni hai?
Se me lo chiedessi cosa risponderai?
Un giorno?
Il sogno mi ha buttato fuori con forza, con odio.
Sono una bambina di un giorno,
che si agita inquieta nella sua culla di vimini
o meglio nel suo acquario della sala dei
prematuri.
Una nuova bambina è giunta in città,
ma chissà se abbiamo bisogno di bambine e
non di bambini,
chissà se nei suoi occhi che non vedono
ancora ci puoi guardare e puoi dirle "vieni",
chissà se le tue braccia possono accoglierla
una volta per sempre.
Chissà, forse le tue braccia sono troppo
sottili,
è per quello che non osi?

Corpul ei e nefiresc de ușor,
ar trebui să cântărească mai mult pentru ca
frica ta să cântărească mai puțin.
Corpul ei e nefiresc de ușor,
iar țipetele ei atât de puternice,
cad greu în urechile tale până noaptea
târziu.
O vom boteza în curând:
va primi un nume greu și ușor totodată.

A New Girl in Town (II)

Câți ani ai?
Dacă asta m-ai întreba ce-aș răspunde?
15?
Visul m-a aruncat afară cu putere, cu ură.
Sunt o fată de 15 ani.
Mai semăn doar foarte puțin cu un băiat de
15.
Dar ai putea să-mi vorbești, ai putea să mă
iei în serios,
aș putea să aflu, aș putea să te-auscult.
Imi plac oamenii puternici care știu să mă-
învețe,
iar eu învăț repede.
Urechile mele așteaptă s-audă, mâinile mele
să mângâie,
sânii mei demult înmuguriți înțepă aerul de
dimineață până seara
și-apoi se înfierbântă singuri o noapte
întreagă
în așternuturi apretate,
părul meu aleargă o dată cu mine,
m-aș putea îmbrăca numai cu el și tot m-ai
recunoaște,
corpul meu e pregătit aproape pe de-a-ntregul.
Mama mea nu m-a învățat cum să te mângâi,
da, acasă nu am învățat niciodată nimic,
acasă ne ținem strâns de mână,
dar nu ne mângâiem niciodată.
Acasă ne ținem strâns de mână,
și asta doare,
oare întotdeauna doare așa?

Il suo corpo è stranamente leggero,
dovrebbe pesare di più perché la tua paura
pesi di meno.
Il suo corpo è stranamente leggero,
ma i suoi strilli così forti,
ti piombano nelle orecchie fino a tarda notte.
La batteremo presto:
avrà un nome pesante e leggero al tempo
stesso.

A New Girl in Town (II)

Quanti anni hai?
Se me lo chiedessi cosa risponderai?
15?
Il sogno mi ha buttato fuori con forza, con odio.
Sono una ragazza di 15 anni.
Sembro ancora, ma pochissimo, un ragazzo
di 15 anni.
Comunque potresti parlarmi, potresti
prendermi sul serio,
potrei sapere, potrei ascoltarti.
Mi piacciono le persone forti che hanno
qualcosa da insegnarmi,
e io imparo in fretta.
Le mie orecchie aspettano di sentire, le mie
mani di accarezzare,
i miei seni sbocciati da tempo pungono l'aria
da mattina a sera
e poi si riscaldano da soli per tutta la notte
tra lenzuola inamidate,
i miei capelli corrono assieme a me,
potrei vestirmi solo dei capelli e mi
riconosceresti comunque,
il mio corpo è quasi pronto.
Mia madre non mi ha insegnato ad
accarezzarti,
sì, a casa non ho mai imparato niente,
a casa ci teniamo stretti per mano,
ma non ci accarezziamo mai.
A casa ci teniamo stretti per mano,
e fa male,
farà sempre così male?

Traduzione a cura di Ileana M. Pop

Simona Popescu

Simona Popescu (nata il 10 marzo del 1965 a Codlea, nel distretto di Braşov) è una delle più apprezzate prosatrici e poetesse del panorama letterario della Romania attuale. Si è laureata nel 1987 presso la Facoltà di Lettere dell'Università di Bucarest. Attualmente, è docente nella stessa università dove insegna storia della letteratura romena e tiene corsi di *Creative writing*. È stata insignita di numerosi premi letterari. Ha partecipato a festival, *workshop* e a sessioni di letture letterarie in Germania, Austria, Francia, Italia, Polonia, Olanda, Belgio, Lussemburgo, Spagna, Ungheria, Slovenia, Repubblica Ceca e Slovacchia. Frammenti tratti dai suoi libri sono inseriti nei manuali per i licei e sono oggetto di studio in ambito universitario. Ha partecipato alla 17^a edizione del Festival Internazionale di Poesia di Genova. In un'intervista ha confessato: "Persino il fatto di essere adulto è

un'enorme costrizione. Cerco di fare i conti con questo tutti i giorni. Anche se, già che ci siamo, nemmeno da adolescente o da bambina non ero proprio a mio agio. Non c'è libertà al di fuori di quella che mi concedo attraverso lo scrivere. Parlo anche della libertà di osare. E poi la libertà di calmarti. Proprio allo stesso tempo."

Puțin îmi pasă că...

Câteodată îmi vin în minte tot felul: cum a scris Koch un poem despre cum a scris *Circul* și cum l-a întrebat John Cage câți ani are și despre cum „tot ce făceam se transforma în poem”.

Ieri m-a întrebat Dominique care sunt lucrurile care mă leagă, ne leagă pe noi, scriitorii români. Peste o vreme unul mă va înjura că nu susțin specificul național.

Eu când îl citesc pe Koch puțin îmi pasă că e scriitor american, puțin îmi pasă ce-l leagă pe el de scriitorii americani.

Puțin îmi pasă cine zice:

„M-ai întrebat dacă vreau să alerg iar eu ți-am spus că nu și am mers mai departe”.

Puțin îmi pasă dacă e spusă de un chinez sau un african sau de un american mai important e de ce mă emoționează, deși nu pare să spună mare lucru.

Și Pound către Harriet Monroe:

„*Are you for American poetry or for poetry?*”

Ești pentru poezia românească sau pentru *poetry*?

Zi!

Allegria

Aveam 18 ani și citeam într-o carte, *Allegria*, ceva despre un covor, cum

„Fiece culoare se răspândește și se întinde în celelalte culori”.

Citeam de parcă

eu aș fi fost covorul ăla...

Mi importa poco che...

A volte mi viene in mente di tutto: come ha scritto un poema Koch come ha scritto *Circule* come ha domandato a John Cage quanti anni ha e come “tutto ciò che facciamo si trasforma in poesia”.

Ieri Dominique mi ha chiesto quali sono le cose che mi legano, legano noi, scrittori romeni. Più di una volta qualcuno mi accuserà di non sostenere lo specifico nazionale.

Quando leggo Koch mi importa poco che sia uno scrittore americano, mi importa poco cosa lo leghi agli scrittori americani.

Mi importa poco di chi dice:

“Mi hai chiesto se voglio andar via e io ti ho detto no e sono andata avanti”.

Mi importa poco se è pronunciata da un cinese un africano o un americano più importante è perché mi emoziona, sebbene non sembri dica granché.

E Pound a Harriet Monroe:

“*Are you for American poetry or for poetry?*”

Sei per la poesia romana o per *poetry*?

Dillo!

Allegria

Avevo 18 anni e leggevo in un libro, *Allegria*, qualcosa in merito a un tappeto, come

“Ogni colore si espande e si adagia negli altri colori”.

Leggevo come se

fossi stata io quel tappeto...

Bildungspoem

vineri, 2004. Prima dată am văzut un poet viu pe la 7-8 ani (când credeam că poeții sunt toți morți): o gură-nfulecând, o falcă groasă, roșie, degete butucănoase pe-un pahar cu vin (eram într-o tabără de pionieri). E tot ce-mi amintesc despre el. Nu știu dacă din cauza lui, dar multă vreme nu mi-a plăcut deloc poezia. Era ceva care, din când în când, trebuia învățat pe de rost pentru a fi recitat și mie îmi venea să râd când o vedeam pe câte-o tanti la televizor, cu glasul ei atât de nefiresc. Nu-mi plăcea poate, și pentru că primeam la sfârșitul anului, ca premiu, mereu numai cărți de poezie școlară (cred că erau mai ieftine). Primul poet adevărat pe care l-am văzut în viața mea a fost Jean-Jacques Cousteau. Era la televizor, făcea scufundări și filma o lume incredibilă, chiar dacă pe ecranele de atunci totul se derula în alb negru. Vorbea despre tot felul de creaturi și mi se părea, nu știu de ce, emoționant. Poate și din cauza zgomotului ciudat, subacvatic, amestecat cu, parcă, respirația scafandruului. Îmi intrase în cap să mă fac și eu scafandru (naturalist scafandru), mă tot aruncam în mintea mea, în ape adânci, înotam prin păduri de corali, printre bancuri de pești (am învățat foarte târziu să înot de-adevăratelea). Poate că scriu, de fapt, numai și numai pentru scafandru cel ratat din mine.

Să povestesc cum...

Cum? Cum să povestesc?

La-ntâmplare... cum... Deci:

Kan guan ting shuo...

Poeți din țările Ex...

Citesc poeți din țări ex-comuniste și nu mă pot împiedica să mă gândesc de n-au mâncat cumva rahat (poeții de-i citesc...)

Bildungspoem

venerdi, 2004. Ho visto un poeta vivo per la prima volta a 7 o 8 anni (quando credevo che i poeti fossero tutti morti): una bocca che mastica avida, una mascella prominente, rubiconda, grosse dita intorno a un bicchiere di vino (eravamo a un campo di pionieri). È tutto quello che ricordo di lui. Non so se a causa sua, ma per molto tempo la poesia non mi è piaciuta affatto. Era qualcosa che, di tanto in tanto, bisognava imparare a memoria e recitare, e mi veniva da ridere quando vedevo in televisione una qualche signora di mezza età con la voce del tutto innaturale. Forse non mi piaceva anche perché alla fine dell'anno, di solito si ricevevano in premio solo libri di poesia scolastica (credo fossero più economici). Il primo vero poeta che ho visto in vita mia è stato Jean-Jacques Cousteau. Era in televisione, faceva immersioni e filmava un mondo incredibile, anche se sullo schermo di allora andava tutto in bianco e nero. Parlava di creature di ogni tipo e mi sembrava non so perché, emozionante. Forse per via del rumore strano, subacqueo, mescolato forse con il respiro del palombaro. Mi misi in testa di diventare palombaro anch'io (un palombaro naturalista), mi immergevo sempre nella mia mente, in acque profonde, nuotavo attraverso foreste di coralli, banchi di pesci (ho imparato a nuotare davvero molto più tardi). Forse in realtà, scrivo solo e soltanto per il palombaro fallito dentro di me.

Raccontare come...

Come? Come raccontare?

A caso... come... Quindi:

Kan guan ting shuo...

Poeti di paesi Ex...

Leggo poeti di paesi ex-comunisti e non posso fare a meno di pensare se non abbiano per caso sparato balle (i poeti di cui leggo...)

dacă n-au fost informatori sau chiar securiști prin țara lor...

E normală o astfel de întrebare?

E normală o astfel de atitudine?

Se face?

Poate fi întrebarea pusă într-o poezie?

Poate fi întrebarea asta legată de poeți?

Contează dacă au fost informatori?

Securiști?

Nu mai bine vorbim... despre frunze?

(NU!)

Sunt un desen de Escher

E-amiază și mi-e târșă
urechile se-nfoaie sub șoapte felurite
începe...

... știu ce-ncepe și-aș vrea
să sune telefonul
să sune la ușă cineva.

Se-mparte ființa-n două
la ceasul plictiselii.

Nu „ființa”... mai degrabă ceva-nafara ei
un alb învățător și-un negru-nvățător
ca două stranii plante cu rădăcini comune.

Percepi contrare *unde*
și te-plasezi deasupra
sau cum să spun mai bine? – paralel.

Nu sunt cuvinte
ci doar adverse
ce te dispută
prompt:

Învață, -ți spun!
Ce rost are să-nveți?
Ia-o la stânga!
La dreapta să o iei!
Acum e timpul. Pleacă!
De ce n-ai sta pe loc?
Să nu spui ne-adevăr!
Dar adevărul ce-i?
Rămâi cu toate-aproape!

se non siano stati informatori o direttamente
securisti per i loro paesi...

È normale una domanda del genere?

È normale un'attitudine del genere?

Si fa?

La domanda può essere formulata in
poesia?

La domanda può essere legata ai poeti?

Conta che siano stati informatori? Securisti?

No meglio parlare... di foglie?

(NO!)

Sono un disegno di Escher

È giorno e non ho voglia di niente
le orecchie tese a mormorii differenti
comincia...

... so cosa comincia e vorrei
squillasse il telefono
che qualcuno suonasse alla porta.

L'essenza si divide in due
nell'ora della noia.

Non "l'essenza"... piuttosto qualcosa fuori da lei
un maestro bianco e un maestro nero
come due strane piante con radici comuni.

Distingui *ondate* contrarie
e ti ci piazzai sopra
o come dire? – in parallelo.

Non sono parole
ma solo parti avverse
che ti contendono
rapidamente:

Impara, ti dico!
Che senso ha imparare?
Vai a sinistra!
Andrai a destra!
Ora è il momento. Vattene!
Perché non resti dove sei?
Non dire falsità!
Ma cos'è la verità?
Resta vicino a tutti!

Desparte-te de tot!
Ca prieteni să-ți rămână
De ți-au greșit sau le-ai greșit
să ai răbdare-ți spun!
nu-i chip de împăcare!
Tu află-n umilință puterea
Nu te-arăta smerit
ca să crești!
și ține-i la distanță!
Să nu uiți de trecut!
De vrei să-ncepi ceva, să uiți!
O, nu deschide gura
Tu spune ce gândești
Învăță-ntâi măsura și-apoi
să-ți fie vorba clară
să ticluiești!
să taci de-i apă chioară!
Așteaptă,
Ce să aștepti? Și cât?
dar luând la tot aminte!
Și de la cine?
Ascultă și-ncearcă
S-ascuți pe nătăflet?
să-nveți ce are preț!
Să-ți bagi în minte măsura lor?
Părând a fi aproape
Cum ții să stai departe
tu ține-te deoparte!
Ferește-te de-aproape!
Și laudă
Ce laudă s-aduci și cui
puterea viului!
la marginea pustiului?

cum stau așa la intersecții
holbându-mă la albele și negrele indicatoare
sunt un desen de Escher din care nu mai ies
mă tot despart de mine și iar mă întâlnesc
îmi intru-n piele mă depășesc mă uit în spate
carcase goale
structuri exuviale
iar înainte forme asemănătoare.
Îmi pregătesc ieșirea din uniplan.

Allontanati da tutto!
Perché ti restino amici
Hanno sbagliato con te o tu con loro
abbi pazienza, ti dico!
non è tempo di riconciliazione!
Trova nell'umiltà la forza
Non mostrarti disarmato
della maturità!
e rimani distaccato!
Non dimenticare il passato!
Se vuoi cominciare qualcosa, dimenticalo!
Eh, non aprire bocca
Dì quello che pensi
impara prima la misura e poi
che ti sia evidente
inventa una struttura!
taci se è inconcludente!
Aspetta,
Cosa aspetti? E quanto?
ma dando attenzione a tutto!
E da chi?
Ascolta e cerca
Dai retta a un rimbambito?
di imparare cosa ha valore!
Pensi ai loro limiti?
Mentre ti mostri vicino
Come riesci a stare distante
mantieni distante!
difenditi da vicino!
E celebra
Quale elogio porti e a chi
la forza della vitalità!
ai margini della vacuità ?

mentre me ne sto così al bivio
puntando gli occhi sui simboli bianchi e neri
sono un disegno di Escher da cui non esco più
mi separo da me del tutto e mi incontro di nuovo
mi entro nella pelle mi supero guardo indietro
involucri vuoti
strutture esuviali
e di fronte forme uguali.
Mi preparo a uscite monodimensionali.

Sanguinetti: cuerpo del animo

Pe Sanguinetti l-am (re)cunoscut ca poet fără să știu că e Sanguinetti.

Tot încerca să vorbească-n spaniolă cu un portar

nu știa cum se deschide o ușă

– nici eu nu știam –

apoi în drum spre Prado am tot răs nu mai știu de ce

făcea mișto de faptul că e-n manuale.

A doua zi am aflat că Sanguinetti e Sanguinetti.

Apoi am văzut cum îi pregătesc în amfiteatru piedestalul

lui Sanguinetti care e Sanguinetti! „Vă ridică statuie, vedeți?”

Și el iar a răs. „Îmi ridică statuie, dar or să scrie iarăși Sanguinetti”.

I-am luat cartea *Wirrarr* și pe ea scria Eduardo Sanguine*tti*

Îl citeam pe Sanguinetti, înțelegeam ce mă tăia capul:

„ante todo te senalo este elemental escribir-describir (en el texto un obvio shreiben-beschreiben):

(y mas exactamente (despues un was kann ich tun, was tue ich!)

este desde setz'ich mich hin und schreibe und beschreibe):

pero piensa un poco tus pensamientos sobre los presentimientos

de vocaciones corporeas, sobre los estados de animi del cuerpo”

„Wirrarr es decir: un caos, un lodazal, un desorden, una confusion.”

Ce mi-a plăcut *Wirrarr!* Poate la fel de mult ca Sanguinetti.

...animo del cuerpo

Cuerpo del animo...

Avem nevoie de un erou

Prieteni mei au început și ei să vorbească la timpurile trecutului faptele-s amânate

Sanguinetti: cuerpo del animo

Sanguinetti l'ho (ri)conosciuto come poeta senza sapere che fosse Sanguinetti.

Cercava sempre di parlare spagnolo con un usciere

non sapeva come aprire una porta

– non lo sapevo nemmeno io –

e poi sulla strada verso Prado abbiamo riso tutto il tempo e non so più perché

scherzava sul fatto di essere nei manuali.

Il secondo giorno ho scoperto che Sanguinetti è Sanguinetti.

Poi nell'anfiteatro ho visto come preparavano il piedistallo

di Sanguinetti che è Sanguinetti! “Le ereggono una statua, vede?”

E ha riso di nuovo. “mi ereggono una statua, ma scriveranno di nuovo Sanguinetti.

Ho preso il libro *Wirrarr* e c'era scritto Eduardo Sanguine*tti*

Leggevo Sanguinetti, capivo quello che mi veniva in testa:

“ante todo te senalo este elemental escribir-describir (en el texto un obvio shreiben-beschreiben):

(y mas exactamente (despues un was kann ich tun, was tue ich!)

este desde setz'ich mich hin und schreibe und beschreibe):

pero piensa un poco tus pensamientos sobre los presentimientos

de vocaciones corporeas, sobre los estados de animi del cuerpo”

“Wirrarr es decir: un caos, un lodazal, un desorden, una confusion”.

Quanto mi è piaciuto *Wirrarr*, forse tanto quanto Sanguinetti.

... animo del cuerpo

Cuerpo del animo...

Abbiamo bisogno di un eroe

I miei amici hanno iniziato anche loro a parlare dei tempi passati azioni rinviata

înflorirea în plină atemporalitate
inutilă economia de timp.
Între tine care strângi puțin câte puțin
care aduni și păstrezi
și altul care se desparte de tot
nu va fi nici o diferență.
Ne consolăm cu inactivitatea altora
cu neputința celui de-alături
cu spaima lui
cu plictiseala ce-l paște.
Noi spunem *noi* și-așa-i mai ușor.
Mă obosește căutarea motivelor
De bucurie
- aici și acum par aproape vulgare -
și-o să ne trezim prea târziu
când nici n-am avut prilej de-ncepe.
Cine din noi spunea:
„Avem nevoie de un erou?”

Mi-e frică de viața pitică

Familia ca un stolon se-ntinde
suntem legați prin mii de fire relee miceli
Nu-i nimeni singur...
De aceea spun:
tu care nu știi să vorbești decât despre tine
și tu care nu știi să vorbești despre tine
să-mi dați pace
să care mă sfătuiești să stau în carapace
s-aștept valul să treacă
și tu care-mi spui să fiu mai activ mai
tenace
să-mi dați pace
tu care-mi spui să iau viața „ca atare”
că-s deja om mare
să mă lași în pace
lingușitorule tu care te temi
nu de ce sunt
ci de ce-aș putea să fiu
lasă-mă-n pace
tu care mă-mbeți cu planuri viitoare
lasă-mă
eu nu sunt
decât o sperietoare.

Mi-e frică de viața pitică

fioritura in piena atemporalità
inutile risparmio di tempo.
Tra te che pian piano raccogli
che accumuli e conservi
e l'altro che si allontana da tutto
non ci sarà alcuna differenza.
Ci consoliamo con l'inattività altrui
con la debolezza di chi ci è accanto
con le sue paure
con la noia che lo insegue.
Noi diciamo *noi* ed è più semplice così.
Mi stanca cercare i motivi
Per essere felice
- qui e ora sembra quasi volgare -
ci sveglieremo troppo tardi
quando non abbiamo nemmeno cominciato.
Chi di noi diceva:
“Abbiamo bisogno di un eroe?”

Ho paura della vita piccola

La famiglia si tende come uno stolone
Siamo legati in migliaia di fili ripetitori miceli
Nessuno è solo...
quindi dico:
tu che sai solo parlare di te
e tu che non sai parlare di te
datemi pace
tu che mi consigli di stare nel caparace
ad aspettare che l'onda passi
e tu che mi dici di essere più tenace
lasciatemi in pace
tu che mi dici di prendere la vita con più
disinvoltura
da persona matura
lasciami in pace
tu adulatore che temi
non ciò che sono
ma ciò che potrei essere
lasciami in pace
tu che mi ubriachi di progetti a largo raggio
lasciami
io non sono
che uno spauracchio.

Ho paura della vita piccola

de clanul pitic de clanul cel mare
lăsați-mă să fiu nimic
lăsați-mă cum sunt:
o sperietoare.

Pivnița

Dacă n-aș scrie
cel mai mult mi-ar plăcea să cânt tare, tare
de tot
într-un loc în care să nu mă audă nimeni.
Dacă stau bine și mă gândesc, scrisul e ca
atunci când aveam 8 ani
și lălăiam, cântam de-ale mele fericită în
pivnița bunicilor mei.
Nu, herr Goethe
scrisul nu e „un surplus al vorbirii”
scrisul e un surplus
al muzicii tale nearticulate.

Cine singur rămânând nu se sperie de sine?

Stăm unul lângă altul
tăcem fumăm ascultăm muzică
la un casetofon cu turația variată
voalând vocile falsificând melodia
o lumină stranie străbate fețele.

Care din noi se grăbește și n-are răbdare?
care nu mai e cel știut?
care se-ascunde?

Afară plouă la fel peste
animale și oameni
și-aici e aproape întuneric
nu se distinge bine
iar noi
cu-ncheieturi de sidex și răsufare dulce
cu pleopale lăsate ascultând
nu confundăm.

S-a spart gașca
cine mai e prieten cu cine
câți au rămas împreună?
pe câți nu-i stânjenește tinerețea comună?
cine va avea curaj să rămână singur?

del clan limitato e del clan più ampio
lasciatemi essere niente
lasciatemi come sono:
uno spauracchio.

Cantina

Se non scrivessi
più di tutto mi piacerebbe cantare forte,
sempre più forte
in un posto in cui nessuno mi senta.
Se ci penso bene, la scrittura è come allora
quando avevo 8 anni
e canticchiavo, cantavo dei fatti miei felice
nella cantina dei miei nonni.
No, herr Goethe
la scrittura non è “un’eccedenza del discorso”
la scrittura è un’eccedenza
della tua musica disarticolata.

Chi non si spaventa quando resta solo?

Stiamo uno accanto all’altro
non parliamo fumiamo ascoltiamo musica
da un registratore a velocità variata
che copre le voci che falsifica le melodie
una strana luce accarezza i volti.

Chi tra di noi ha fretta e chi non ha pazienza?
chi non è più quello conosciuto?
chi vuole essere invidibile?

Fuori piove ugualmente su
animali e uomini
e qui è quasi buio
non si vede bene
e noi
con le giunture di madreperla e il respiro dolce
con le palpebre lasciate in ascolto
ci confondiamo.

Il gruppo si è sfasciato
chi è ancora amico di chi
quanti sono rimasti insieme?
a quanti non secca la giovinezza comune?
chi avrà il coraggio di rimanere solo?

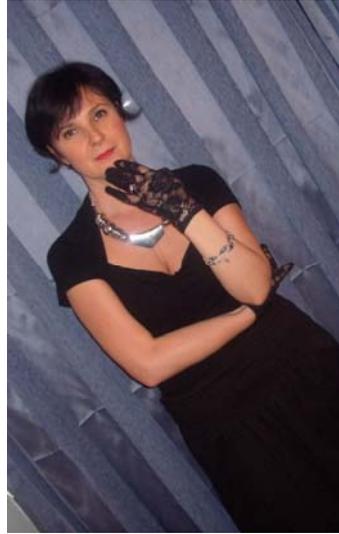
și cine singur aflându-se
nu-și caută de lucru?
cine are puterea la el să se gândească?
și să recunoască să recunoască?
cine singur rămânând nu se sperie
de sine?

e chi quando si trova solo
non si dà da fare?
chi ha la forza di pensare a sé
e riconoscere e riconoscere?
chi non ha paura di sé quando resta
solo?

Traduzione a cura di Clara Mitola

Ruxandra Cesereanu

Ruxandra Cesereanu (n. il 17 agosto 1963, a Cluj-Napoca) è attualmente docente alla cattedra di Letteratura Comparata della Facoltà di Lettere (Università "Babeş-Bolyai" di Cluj-Napoca). Fa parte dello staff del Centro di Ricerca dell'Immaginario Phantasma (Fantasma) di Cluj-Napoca, nell'ambito del quale ha coordinato laboratori di scrittura creativa, poesia e prosa (2001-2012). Inoltre, è vice-caporedattore alla rivista di cultura *Steaua*. La traduzione di Giovanni Magliocco del volume *Coma* è stata pubblicata presso la casa editrice Aracne e presentata presso lo Stand della Romania, paese ospite alla 25ª edizione del Salone Internazionale del Libro di Torino. Negli Stati Uniti sono stati pubblicati i volumi *Schizoid Ocean* (1997), *Lunacies* (2004), *Crusader-Woman* (2008) e *Forgiven Submarine* (2009), in collaborazione con Andrei Codrescu. Ha scritto due libri sperimentali di poesia. Alcune risposte al questionario di Proust: "Le mie occupazioni predilette: scrivere, leggere e viaggiare. I miei eroi preferiti della vita reale: la gente semplice e onesta. Il mio motto: Né speranza, né timore".

Le 10 poesie sono tratte da
Ruxandra Cesereanu, *COMA*, cura e traduzione di Giovanni Magliocco,
Aracne editrice, Roma 2012.

Cuțitul

La jumătatea vieții coborând
am aflat ce-nseamnă să mângâi cu un cuțit,
desenam pe piele o hartă a vieții
și sângele arunca din mine rubine șlefuite.
Cuțitul e un animal strălucitor, e casa mea
de-argint,
un înțger tăietor de oglinzi și-mblânzitor.
În cer se află un arbore al cuțitelor
cu frunzele zimțate, mirosind a toamnă,
atunci când se va scutura,
sfînții își vor târi tălpile picurând peste
câmpii.
O, moarte, ai aripi de inox!
Țineam cuțitul lipit de sânul stâng
și el se încălzea de inima mea,
mi se deschideau dintr-odată ventricolele
metalice
și-atunci mă tulburam lovită de o lumină
neagră,
cu el voisem cândva să-mi tai părul
și să mă călugăresc în sfintele vremuri ale
tineretii.
Cuțitul era tatăl meu.
El mă-nvățase sfârtecarea diavolilor,
îmi cântase în noptile reci când singurătatea
mă izbise peste chip,
tot el îmi strigase când mușcam din
preaobișnuita moarte,
– eu sunt viața, nu te-nspăimânta.
Îl iubeam dulce-acrișor,
cuțitul era viu în zona-nghetată a creierului,
pelerin prin țările fără stea.
Cei ce auzi-vor această poveste mult timp
se vor ruga,
fetița călăului îmi vor spune și vor striga:
– năpărcă, ai gheare în formă de cruce,
înfipse-n țărână,
fetița eretică de la răsărit la apus!
Cuțit a fost păpușa pe care o spălam și o
hrăneam în haita copilăriei,
viața mea ascuțită, muntele tăios,
același cuțit l-am pus la căpătâi
pe când eram mireasă cu dinții albi,
lumânare făceam din el pentru morți,

Il coltello

Scendendo nel mezzo della vita
ho scoperto che cosa significa accarezzare
con un coltello,
disegnavo sulla pelle una mappa della vita
e il sangue scagliava via da me rubini levigati.
Il coltello è un animale lucente, è la mia
casa d'argento,
un angelo che taglia specchi e li doma.
Nel cielo c'è un albero di coltelli
dalle foglie dentate, che profumano di autunno,
quando si spoglierà
i santi trascineranno i piedi stillando sulle pianure.
Oh, morte, hai ali di acciaio inox!
Tenevo il coltello incollato al mio seno sinistro
e traeva calore dal mio cuore,
all'improvviso mi si schiudevano i ventricoli
metallici
e mi turbavo colpita da una luce nera,
una volta con esso avevo voluto tagliarmi i
capelli
e farmi monaca ai tempi santi della
gioventù.
Il coltello era mio padre.
Mi aveva insegnato a lacerare i diavoli,
mi aveva cantato nelle notti fredde quando
la solitudine mi aveva colpito sul volto,
mi aveva gridato quando mordevo una
morte troppo consueta,
– sono io la vita, non spaventarti.
Lo amavo di un amore agrodolce,
vivo era il coltello, nella zona gelida del cervello,
pellegrino per terre senza stella.
Coloro che ascolteranno questo racconto
pregheranno a lungo,
mi chiameranno la ragazzina del boia e
grideranno:
– varano, hai artigli a forma di croce, piantati nella
polvere, ragazzina eretica dall'alba al tramonto!
Un coltello era la bambola che lavavo e
nutrivo nel branco dell'infanzia,
la mia vita acuminata, la mia montagna affilata,
lo stesso coltello che ho messo al mio capo
quando ero una sposa dai denti bianchi,
facendone un cero per i morti,

apoi, într-o noapte l-am născut și el țipa ca un fiu bântuit,
mamă, tată? limbă de-argint linge dragostea
voastră uitată.

Cei ce auzi-vor această poveste mult timp
vor bolborosi

la miezul nopții în odaia lor.

Pe când în albă cămașă de noapte stau în
genunchi și mă rog,

cuțitul își face culcuș între vertebrele delirate.

Eu însămi sînt el, dumnezeul lucios, de oțel.

Peștera

Într-o zi am intrat eu însămi în peștera
trupului meu
stingheră și cu părul zbârlit pe cap de
spaimă.

Mai întăi am pășit prin deșert,
leii dormeau rezemați unii de alții ca niște
catedrale,

spinările lor erau aurore boreale

cascade Niagara de nisip astupau gurile și
ochii.

Doar oamenii deșertului știau că zăpada-i
fierbinte și moale.

În peștera trupului meu se afla un eremit al
nisipurilor,

mort neputrezit cu mâinile împreunate pe
piept

și cu fața întoarsă spre răsărit.

L-am atins și pulberea mi-a intrat în nări ca
urma lăsată de foc.

Leii nu-l devoraseră,

nici vulturii nu-i curățaseră oasele,

nici șerpilor nu-i încolăciseră,

nimeni nu voia să mănânce din mortul acela
care nu mirosea a nimic.

El stătea ca un fetus bătrân.

Îl priveam și un glas de femeie nebună
zvonea în mine strigând:

cine te-a născut între leii uitați ai lui
dumnezeu,

cine te-a auzit cum sfredelești în pustiu,

cine a simțit cum arzi ca o torță întoarsă pe
dos?

poi una notte l'ho partorito e ha urlato come
un figlio devastato,
madre, padre? una lingua d'argento lecca il
vostro amore dimenticato.

Coloro che ascolteranno questo racconto
mormoreranno a lungo

a mezzanotte nella loro camera.

Mentre nella bianca camicia da notte prego
inginocchiata,

il coltello nidifica tra le mie vertebre deliranti.

Io stessa sono lui, dio lucente e di acciaio.

La grotta

Un giorno sono entrata nella grotta del mio
corpo

insicura e con i capelli ritti in testa dalla
paura.

Dapprima ho attraversato il deserto,
i leoni dormivano poggiati uno contro l'altro
come cattedrali,

le loro schiene erano aurore boreali,

cascade Niagara di sabbia chiudevano gli
occhi e le bocche.

Solo gli uomini del deserto sapevano che la
neve è rovente e soffice.

Nella grotta del mio corpo c'era un eremita
del deserto,

morto ma non ancora putrefatto con le mani
giunte sul petto

e il volto verso l'oriente.

L'ho toccato e la polvere mi è entrata nelle
narici come una scia lasciata dal fuoco.

I leoni non lo avevano divorato,

né le aquile avevano ripulito le sue oase,

né le serpi lo avevano avvolto,

nessuno voleva mangiare quel morto che
non odorava di nulla.

Era immobile come un vecchio feto.

Lo guardavo e una voce di donna pazza
risuonava dentro di me gridando:

chi ti ha partorito tra i leoni dimenticati di
Dio,

chi ti ha udito crivellare nel deserto,

chi ti ha sentito ardere come torcia
rovesciata?

Aspru călugăr de diamant,
barba ta crește deși ajunsă-i la tălpi,
barba ta-i așternutul meu pentru vremea cât
voi sta închisă aici.
Iar dacă nu voi ieși niciodată afară,
barba ta-i chiar rochia mea de nuntă moarte
și domnișoară.

conducta

odinioară am fost șobolană tânăra
căpțuseam spaimile cu insomnia și alte
secreții
alunecam pe o conductă crăpată
pe unde lichidele desenau corpul meu de
umbră și clarobscur
dar scuiător de viu
părul nepăsător atârând în șuvițe de
negresă
gura tare cu dinții lucioși de campion la înot
îndoieli foșnitoare și miros de urină în
comunism
garajele etajate în cerebelul înconjurat de
viță de vie
bărbați hidoși care îmi plăceau pentru că
erau nebuni
refuzam să beau să fac dragoste eram
abstinentă de-a binelea
dar mă simțeam ca o javră înnobilită și
îmbibată cu delir
aveam idei zemoase scorneam frisoane și
vome cosmice
bolboroseli aproape geniale despre moartea
la foc ghemuit
încolăceli cheaguri zvâcnituri vuiete
înșurubeli pâlpâieli
aceasta a fost și este conducta cleioasă pe
care am dezăpezit-o.

în creier

uneori îmi vine să distrug lucrurile fiindcă-s
la îndemână
așa simt întotdeauna când am un sfârșit
negru în creier

Ruvido monaco di diamante,
sebbene la tua barba sia arrivata ai piedi
cresce ancora,
la tua barba sarà il mio lenzuolo per tutto il
tempo in cui resterò chiusa qui.
E se non uscirò mai fuori,
la tua barba sarà il mio abito da ragazza da
morta e da sposa.

il condotto

un tempo sono stata un giovane ratto
rivestivo le paure con insonnia e altre
secrezioni
scivolavo per un condotto incrinato
dove i liquidi disegnavano il mio corpo
d'ombra e chiaroscuro
ma maledettamente vivo
capelli impassibili che ricadevano in ciocche
da negra
bocca indurita e denti lucenti da campione di nuoto
dubbi frementi e puzza di urina durante il
comunismo
garage sovrapposti nel cervelletto
circondato da foglie di vite
uomini orrendi che mi piacevano perché
erano dementi
mi rifiutavo di bere di fare l'amore ero in
totale astinenza
ma mi sentivo come un cane randagio
ingentilito dai liquidi del delirio
avevo idee succose inventavo brividi e
vomiti cosmici
mormorii quasi geniali sulla morte accanto a
un fuoco covato dentro
torsioni coaguli pulsazioni muggiti
avvitamenti crepitii
questo è stato ed è il viscido condotto di
neve che ho ripulito.

nel cervello

a volte mi viene voglia di distruggere le cose
perché sono a portata di mano
mi sento sempre così quando nel cervello
ho un capezzolo nero

pe care îl mulg de furie și neputință
un sfârc negru la care sug ca o vițea căpiată
cu răunchii în spasme
despuiată de sunete și mirosuri
horcând cărămiziu
concentrată cu spume la gură
locuiesc în odăi vinete de frig
cu gingiile crăpate și cataractă la ochi
iar dacă văd oameni fericiți găfâind înaintea
mea
nu știu dacă să-i mângâi sau să-i lovesc
viața-i o domnișoară isterică în fustă scurtă
cocoțată pe tocuri de un sfert de metru
sub tălpile ei se așterne uneori și puțină
fericire
oase sidonii câmpie verde și proaspătă
cuvintele unui prieten ori ale unui iubit nu
foarte nebun
care te dorește de parcă ai fi singurul
dumnezeu cald
încă nu de tot zidit.

florăreasa

cred că ești moartea care va veni în formă
de bărbat
pentru că moartea nu poate fi decât un
bărbat
singur zgribulit și beat
în nici un caz moartea nu este femeie
nici măcar suprafemeie cu trupul perfect
ascuțit ondulat
doar bărbat poate fi bărbat matur cu sexul
mat
florăreasa de mine nu îl așteaptă să-i cadă
la pat
balena sinucigașă îl zărește la mare
depărtare
cum stă și bea tequila cu mișcări încetinite
dintr-o sticlă pe sfert
sunt deja drogată după el bărbatul mahmur
părăsit de alte femei dar deloc fragil ori steril
cu tărie de beznă cu gust de sticlă pisată
după o noapte de dragoste la distanță
îl simt ca o ghirlândă pe șold
precum metisele din hawaii

che mungo per rabbia e impotenza
un capezzolo nero che succhio come una
vitella impazzita
con le viscere scosse da spasmi
rantolando rossastra
concentrata con la schiuma alla bocca
abito in stanze livide dal freddo
con le gengive screpolate e la cataratta agli occhi
e se vedo uomini felici che mi ansimano
davanti
non so se accarezzarli o colpirl
la vita è una signorina isterica in minigonna
arrampicata su tacchi di un quarto di metro
a volte sotto i suoi piedi si stende anche un
po' di felicità
ossa di madreperla una pianura d'erba fresca
le parole di un amico o di un innamorato non
troppo pazzo
che ti desidera come se fossi il solo dio
caldo
e non ancora del tutto murato.

la fioraia

credo che tu sia la morte che verrà sotto
forma di uomo
perché la morte non può che essere un uomo
solo ubriaco e intirizzito dal freddo
in nessun caso la morte è una donna
nemmeno una superdonna dal corpo affilato
ondulato perfetto
solo un uomo può essere un uomo maturo
col sesso opaco
la fioraia che c'è in me non vuole ancora
farcì l'amore
la balena suicida lo scorge a grande
distanza
mentre da una bottiglia mezza vuota beve
lentamente tequila
sono già drogata di lui dell'uomo ubriaco
abbandonato da altre donne ma per niente
sterile o fragile
ha il potere dell'oscurità e il sapore del vetro tritato
dopo una notte d'amore a distanza
è una ghirlanda sui miei fianchi
come le hawaiane scioglio i capelli in ciocche

descolăcesc părul în şuvițe de șopârlă
ca să-l clocesc până va fi fluture cap de
mort
în uterul meu de iasomie-n saramură
stă bărbatul care e moartea și bea tequila
îl zăresc de departe îi fac semn de rămas
bun cu năframa
el coboară pe scara rulantă spre mine
apoi aprinde un licurici și-mi arde părul tăiat
părul ars pentru el pentru moartea mea
bărbătească de bărbat.

scara (36 de cuțițe)

urc pe o scară din 36 de cuțițe
dar tălpile nu se crestează
și sânge nu curge deloc
un arbore mă trage de păr
ca pe-un văzduh mocirlit cu pene
în gură am petrol și argint
în gură am cuarț și tămâie
mă logodesc cu un oaspete mic de statură
urc pe o scară din 36 de cuțițe
urc și nu știu de ce coborâșul i-adânc
tunel din pene de vultur
tăiate pene în coborâș peste gura mea
tăiate pene în creier cu gust de halva
urc pe o scară din 36 de cuțițe
picioarele mele de câine sălbatic sunt negre
de hrube
picioarele mele de câine sălbatic au zimți cu
petrol
demonii fierb trei zile un trup despicat
știu că e trupul meu urcător și scoborător
deșirat
picioare de câine cuarț și tămâie
tunel de pene petrol și argint
urc pe o scară din 36 de cuțițe
urc și trăiesc ca o benzinărie aprinsă și-apoi
mor.

rigor mortis

o stare care se ivește când nu mai simți
nimic

di lucertola
per covarlo finché non sarà una farfalla testa
di morto
nel mio utero di gelsomino in salamoia
c'è l'uomo che è la morte e beve tequila
lo scorgo da lontano e con il fazzoletto gli
dico addio
sulla scala mobile scende verso di me
poi accende una lucciola e mi brucia i capelli
tagliati
i capelli bruciati per lui per la mia morte virile
per la mia morte maschile.

la scala (36 coltelli)

salgo su una scala di 36 coltelli
ma i piedi non si tagliano
e non scorre sangue
un albero mi tira per i capelli
come un cielo sporcato di piume
nella bocca ho petrolio e argento
nella bocca ho quarzo e incenso
mi fidanzò con un ospite piccolo di statura
salgo su una scala di 36 coltelli
salgo e non so perché sia profonda la discesa
un tunnel di piume d'aquila
piume recise in discesa sulla mia bocca
piume recise nel cervello dal sapore di halva
salgo su una scala di 36 coltelli
le mie zampe di cane selvatico sono nere di
buchi
le mie zampe di cane selvatico hanno denti
di petrolio
i demoni cuociono per tre giorni un corpo spaccato
so che è il mio corpo che sale e che scende
sfilacciato
zampe di cane quarzo e incenso
tunnel di piume petrolio e argento
salgo su una scala di 36 coltelli
salgo vivo e poi muoio come benzina
incendiata.

rigor mortis

uno stato che compare quando non senti più
nulla

când dragostea e o salivă cu sânge
începi să putrezești fierbinte încă
precum o jupuială de cal iarna
eczemă și mîncărime a morții
cu mult înainte de a sosi
când trimișii ei nu sunt triumfali și grandioși
ci jalnici mizerabili și ticăloși
când cuvintele-s umflate ori dezumflate
epiderme de limfă și sare
buline de confetti călcate în picioare după
carnaval
containere cu iod
pentru dezinfectat podurile dintre viață și viață
vitrine ciobite de lovitura unui dumnezeu
letal.

carne în introspecție

carne în introspecție
homuncul trimis în cele patru puncte cardinale
să plîngă pentru sângele risipit în pustie
dumnezeu ca o pereche de foarfeci sau ca o
umbrelă uzată
nu mai poate nici să taie
nici să apere de ploaie
dar eu spun că aici și acum există altceva
o dantelă de smirnă și ceață în care oasele
noastre s-au înfășurat
o iscusință de mătase care străbate moartea
cea mică încă din viață
cu zgârciurile grimasele plonjările ei
în țeastă am înfiptă o broșă de cuarț prin
care simt zbaterea
nici măcar nu mai știu dacă bucățica de
suflet pe care o caut
nu este cumva doar clor glorios.

tristețile

transparentă ca o foiță de biblie pe care nu
scrie nimic
tristețea ta e o piele rece și iute
o mîngăi cu periuța de dinți
ori cu unghiile tăiate în carne
și dacă uneori sărut ochii tăi de la depărtare
o fac doar pentru a nu lăsa un sinucigaș să

quando l'amore è una saliva di sangue
cominci a imputridire ancora rovente
come la scuoiatura di un cavallo in inverno
eczema e prurito della morte
molto prima del suo arrivo
quando i suoi messaggeri non sono trionfali
e grandiosi
ma tristi miserabili e ignobili
quando le parole sono gonfie e sgonfie
epidermidi di linfa e sale
coriandoli calpestati dopo il carnevale
container di iodio
per disinfettare i ponti tra una vita e l'altra
vetrine fatte a pezzi dal colpo di un dio
letale.

carne in introspezione

carne in introspezione
homunculus inviato ai quattro punti cardinali
per piangere sul sangue disperso nel deserto
dio come un paio di forbici o come un
ombrello logoro
non può più né tagliare
né proteggere dalla pioggia
ma io dico che qui e ora esiste qualcos'altro
un merletto di mirra e nebbia in cui si sono
avvolte le nostre ossa
una destrezza di seta che attraversa la
piccola morte sin dalla vita
con le sue cartilagini le sue smorfie i suoi tuffi
piantata nel mio cranio c'è una spilla di
quarzo che mi fa sentire il tormento
non so più neanche se il pezzetto d'anima
che cerco
non sia altro che cloro glorioso.

tristezze

trasparente come un foglietto della bibbia
dove non c'è scritto niente
la tua tristezza è una pelle fredda e pungente
l'accarezzo con lo spazzolino da denti
o con le unghie tagliate nella carne
e se a volte bacio i tuoi occhi a distanza
è solo per non lasciare che un suicida

aibă parte de înălțare
absența ta peste a mea e o dragoste
apăsată lovită
insectele fac și ele la fel aripă peste aripă
și păsările fac la fel pe acoperișuri
tu ești o lance a tristeții care taie chiar și
câmașa mea de oțel
respir greoi când mă uit la tine de departe
îmi trebuie o mască de oxigen sau măcar
tifon cu eter
ca să trăiesc ca să nu mai trăiesc
de parcă nu ar fi același lucru
nimic nu e mai dureros ca ochii tăi pierduți
într-un ținut al nimănui
atunci nu știi ce să mai fac
și cum să nu rămân la mila oricui
(ceea ce am scris eu acum ar putea oricine
să scrie despre oricine)
corp la corp
suflet cu suflet
e ceva aici care nu mai funcționează
omenește.

dansurile

la noapte voi dansa șapte ore
pentru viața și moartea mea cu hățuri de
catifea
apoi pentru dragostea cu inele și belele
apoi pentru cuțitele tocite din măruntaiele
îndoite
apoi pentru spaimetele trimise la naiba știe cu
viclenie
apoi pentru dumnezeu sprijinit de-un zid ca
un travestit
apoi pentru diavolul care face focuri mici în
odaia de granit
iar la sfârșit voi dansa pentru sângele
răsturnat
în troaca subpământeană a unui obiect
zburător neidentificat
(puterea mea de distrugere și de iubire e
mare).

gioisca dell'elevazione
la tua assenza sulla mia è un amore pigiato
e percosso
anche gli insetti fanno così piegando ala su ala
anche gli uccelli fanno così sui tetti
tu sei una lancia della tristezza che taglia
finanche la mia camicia d'acciaio
respiro a fatica quando ti guardo
ho bisogno di una maschera d'ossigeno o
almeno di una garza d'etere
per vivere per non vivere più
come se non fosse la stessa cosa
niente è più doloroso dei tuoi occhi persi in
una terra di nessuno
allora non so più cosa fare
e come non restare alla mercé di chiunque
(quello che ho scritto adesso chiunque
potrebbe scriverlo su chiunque)
corpo a corpo
anima ad anima
qui c'è qualcosa che non funziona più in
modo umano.

danze

di notte danzerò sette ore
per la mia vita e la mia morte dalle redini di
velluto
poi per l'amore con i suoi anelli e le sue
sventure
poi per i coltelli smussati nelle viscere
ripiegate
poi per le paure mandate al diavolo con
furbizia
poi per dio poggiato ad un muro come un
travestito
poi per il diavolo che fa piccoli fuochi nella
camera di granito
e infine danzerò per il sangue rovesciato
nel trogolo sotterraneo di un oggetto volante
non identificato
(grande è il mio potere di distruggere e di
amare).

Traduzione a cura di Giovanni Magliocco

Denisa Comănescu

Denisa Comănescu (n. a Buzău nel 1954) ha seguito i corsi della Facoltà di Lettere dell'Università di Bucarest, laureandosi in romeno e inglese nel 1977. Ha lavorato come redattore, caporedattore e direttore editoriale, curando dal 1978 varie collane di letteratura straniera presso tre case editrici di rilievo. Dal 2007, è il direttore editoriale della casa editrice Humanitas fiction, dedicata alla letteratura straniera. È autrice di cinque volumi di poesia, Poesie sue sono state pubblicate in antologie di oltre quindici paesi. Nel 2003 è stata invitata all'International Writers Program dell'Università di Iowa. Fa parte del Consiglio dell'Unione degli Scrittori di Romania, del Comitato "Ireland-Romania Cultural Foundation" e del Parlamento Culturale Europeo (ECP). "Per me, la poesia è come un motore che mi mette in moto la mattina" confessava in un'intervista la poetessa Denisa Comănescu, mentre il direttore editoriale Denisa Comănescu diceva, parafrasando il grande Caragiale: "Leggo da far paura e navigo un sacco in Internet."

Întoarcerea din exil

Unsprezece ani, patru luni și șaptesprezece zile
A fost un exil scurt?
Acesta nu este carnetul de-atunci.
Am avut o mulțime.
Unele mari, broșate, în coperte-aurite,
altele mici, ușoare, cu foiță de biblie.
Noaptea le pipăiam pe furiș,
le mângâiam paginile ca niște membrane.
Din ce în ce mai repede, mai intens
cu o dorință de nesatisfăcut.
Ziua nu îndrăzneau să m-apropii de ele
de parcă erau o proprietate străină.
După un timp le-am împărțit prietenilor,
pentru noul tău volum de poezie, le
spuneam.
Cătorva, așa pretindeau, le-au purtat noroc.
Și ai venit tu,
după unsprezece ani, patru luni și
șaptesprezece zile.
Dimineața, în lumina care pare să excludă
moartea,
umplem fără spaimă, simplu, firesc,
membrană după membrană.
De câte ori întorc o pagină scrisă
Orfeu își întoarce privirea.

Provocarea

Cineva a calculat exact.
Într-o dimineață atât de reală
și proaspătă
încât ochiul ar fi sfâșiat-o
dintr-o privire
dacă putea,
am întâlnit o armură.
Oameni treceau fără s-o vadă,
a apărut special pentru imaginația mea.
Păianjen prins într-o altfel de pânză
decât a sa,
vapor eșuând pe raza unui far
în mijlocul mării,
sufletul meu n-o vroia.

Hai vino

Ritorno dall'esilio

Undici anni, quattro mesi, diciassette giorni
È stato un esilio di breve durata?
Questo non è il libriccino d'allora.
Ne ho avuti in gran numero.
Sia grandi, in brossura, dalle copertine dorate,
che piccoli, leggeri, in carta riso.
Di notte li tastavo furtivamente,
ne accarezzavo le pagine come fossero
pergamene.
Sempre più in fretta, più intensamente
con un desiderio mai esaudito.
Di giorno non osavo accostarmi ad essi
quasi fossero una proprietà a me estranea.
Più tardi li ho spartiti fra gli amici,
per il tuo nuovo volume di versi, dicevo.
Ad alcuni, così almeno sostenevano, hanno
portato fortuna.
E sei venuto tu,
dopo undici anni, quattro mesi, diciassette giorni.
Al mattino, nella luce che sembra escludere
la morte,
riempiamo impavidi, in modo semplice,
naturale, una pergamena dopo l'altra.
Ogni volta che sfoglio una pagina scritta
Orfeo volge il suo sguardo.

La sfida

Qualcuno calcolò con esattezza.
Una mattina, così reale
e fresca
che l'occhio l'avrebbe lacerata
con un solo sguardo
se avesse potuto,
incontrai un'armatura.
La gente passava senza vederla,
apparve giusto per la mia immaginazione.
Ragno prigioniero in una tela diversa
dalla sua,
naufragio di un vapore nel raggio d'un faro
in mezzo al mare,
la mia anima non la voleva.

Dai su, vieni

îmbracă-mă
sunt managerul perfect
asupra ta
nici o stăpânire nu vor mai avea
dragostea, ura
eu sunt eterrealitatea.

Ca-ntr-un coșmar
rătăcesc prin oraș
în cătușe magnetice
mi-a prins răsuflarea
nimeni n-o zărește
doar eu simt fierul întunecat
strecurându-se-n sânge
cu fiecare mișcare. Așșșa.
Și nu am puterea.

The Common Room

În camera comună ne intersectăm seara târziu.
Vrei un castravete murat? mă întrebă el, în timp ce
îmi torn lapte într-o cană. Sigur că da, doar o jumătate,
merge perfect cu laptele, nu-i așa?
E destul de întuneric în camera cu mâncare, computer, televizor, microwave și o fereastră imensă care dă înspre râu. De fapt, sunt două ferestre.
M-am obișnuit să-mi lipesc fruntea de cealaltă, mai mică,
dintre frigidere. Când nu este nimeni, exersez anularea iluziilor repetând sacadat: Sunt o nenorocită, toată lumea
dă în mine cu picioarele. Așa m-a învățat bătrânul prieten poet.
În față se află un teren cu iarbă înconjurat de arțari și stejari tineri. Nu mai au decât mici pete de galben și roșu la vârf.
Urmăresc luminile mașinilor de peste râu.
Urcă și coboară.
În camera comună țopăim și ronțaim într-o

vestimi
sono il manager perfetto
su di te
non avranno più alcun dominio
l'amore, l'odio
io sono l'eterrealità.

Come in un incubo
erro per la città
in catene magnetiche
mi ha catturato il respiro
nessuno lo scorge
io soltanto sento il ferro oscuro
che s'insinua nel sangue
a ogni mio gesto. Cooosi.
E mi manca la forza.

The Common Room

Nella stanza comune c'incrociamo la sera tardi.
Vuoi un cetriolo sott'aceto? mi chiede lui mentre
mi verso del latte in una tazza. Sì certo, dammene metà,
sì sposa a meraviglia col latte, non credi?
C'è piuttosto buio nella stanza con cibo, computer, televisore, forno a microonde e una finestra immensa che dà sul fiume. In realtà, ci sono due finestre.
Mi sono abituata a poggiare la fronte su quella più piccola,
tra i due frigoriferi. Quando non c'è nessuno, pratico la neutralizzazione delle illusioni ripetendo in maniera cadenzata: Sono una disgraziata, tutti
mi prendono a calci. Così m'insegnò il vecchio amico poeta.
Di fronte si trova un terreno erboso circondato da aceri e giovani querce. Non hanno ormai che piccole macchie gialle e rosse in cima.
Seguo le luci delle auto al di là del fiume.
Scendono e salgono.
Nella stanza comune saltelliamo e

intimitate
de cazarmă. Firavă, dâra de comunicare își
caută sensul printre
farfurii și cuțite murdare, fărâmituri din
prăjitorul de pâine stricat,
maldărele de New York Times și programele
workshopurilor viitoare.
Laptele meu dă în foc în microwave.
Luminile de peste râu circulă prin mine cu
nerăbdare.
Urcă și coboară.
Aș vrea să-i spun ceva cald și inteligent.
Mut, el îmi întinde buretele îmbibat în
detergent.

Îmblânzirea poeziei

de fiecare dată îmi rămâne foaia pustie
stau în fața ei și aștept
haide, îmi zic, acum e momentul
acum vei da și tu, în sfârșit, lovitura
câte combinații, ce explozii de conotații
dar nu e momentul, îmi zic,
încă nu ți-a cântat nici o pasăre
mușchii nu ți-s antrenaji
pentru acest nou echilibru
ai un șoarece în bucătărie
i-ai pregătit o capcană
zilnic îi pui cașcaval
și zilnic îl înhață cu dibăcie
fără să-și piardă capul sub ghilotină
va trebui să te deprinzi cu șoarecele
să recunoști că este o vietate cu mult mai
inteligentă decât tine
va trebui să înveți de la el cum să apuci
poezia
va trebui să fii aidoma aproapelui tău,
șoarecele

Respirație recuperatorie

mâna mea dreaptă-i o țevă
și ochiul meu drept
și gura, ruginită țevă dimineața
când cu două degete încerc s-o albesc

sgranocchiamo in un'intimità
cameratesca. Flebile, lo spiraglio di
comunicazione cerca il proprio senso tra
piatti e coltelli sporchi, briciole del tostapane
fuori uso,
le cataste di New York Times e i programmi
dei workshop futuri.
Il mio latte sta fuoruscendo nel forno a microonde.
Le luci al di là del fiume scorrono dentro di
me con impazienza.
Scendono e salgono.
Vorrei dirgli qualcosa di affettuoso e intelligente.
In silenzio, lui mi tende la spugnetta intrisa
di detersivo.

L' addomesticamento della poesia

ogni volta il foglio mi resta deserto
gli sto davanti e aspetto
dai, mi dico, adesso è il momento
adesso farai anche tu, finalmente, il colpo giusto
quante combinazioni, quali esplosioni di
connotazioni
però non è il momento, mi dico,
nessun uccello ha ancora cantato per te
i tuoi muscoli non sono allenati
per questo nuovo equilibrio
hai un sorcio in cucina
gli hai preparato una trappola
ogni giorno gli metti della groviera
e ogni giorno l'afferra con destrezza
senza perdere la testa sotto la ghigliottina
dovrai abituarti al sorcio
riconoscere che è una creatura molto più
intelligente di te
dovrai imparare da lui come afferrare la
poesia
dovrai essere simile al prossimo tuo, il
sorcio

Respirazione recuperatoria

la mia mano destra è un tubo
come pure il mio occhio destro
e la bocca, arrugginito tubo al mattino
quando con due dita provo a sbiancarla

iar otrava dă colțul ierbi în ea
astă-vară în mare glezna ta era o țeavă
fierbinte
cu câtă disperare i-am atins fluierul delicat
cordon ombilical între mine și lume, glezna
ta,
magnetică țeavă ținându-mă încă în viață
și-acum mai străbat adâncuri ca o undă
lăsată de ea
și-acum mai respir doar prin ea

Exercițiu de exorcizare

eu nu exist
am fost un moment
o frunză care se credea rădăcină
dulce și trecătoare carne
un val, o căpșună (ce senzație,
buzele tale roșii mușcând din ea)
hai să înfrunt asta: la noapte
numai cu patul mă voi împreună
voi fi bețivanul insomniac
ce-și promite că nu mai bea
bătrâna din tabloul care-ți plăcea
a mai înaintat astăzi un centimetru
ca și cum ar vrea să se asigure
că mai poate interesa pe cineva
bufniță deșucheată, voaieură nerușinată,
știa
voi lua o foarfecă și-o voi decupa
căci eu exist
sunt un brad cu rădăcina în inima ta
ce înțelegere complice are în privire bătrâna
de-abia acuma observ
mâna pe care mi-o întinzi este chiar foarfeca

Un zâmbet dintr-un somn nesfârșit

un om doarme pe o bancă în fața
sanatoriului
ca o mană cerească i-a așteptat pe cei dragi
alb și chircit,
din vale mi se pare

mentre il veleno sta spuntandovi dentro
come erba
l'estate scorsa al mare la tua caviglia era un
tubo rovente
con quanta disperazione ne ho sfiorato la
delicata tibia
cordone ombelicali tra me e il mondo, la tua
caviglia,
magnetico tubo che mi tiene ancora in vita
e ora continuo a percorrere abissi come
un'onda da lui prodotta
e ora continuo a respirare solo grazie ad esso

Esercizio di esorcizzazione

io non esisto
sono stato per un attimo
una foglia che si credeva radice
dolce ed effimera carne
un'onda, una fragola (che sensazione,
le tue labbra rosse che l'addentavano)
lascia che io affronti ciò: stanotte
con il letto soltanto mi congiungerò
sarò l'avvinazzato insonne
che promette a sé stesso di non bere più
la vecchia del quadro che ti piaceva
si è fatta oggi avanti di un altro centimetro
come se volesse accertarsi
che può ancora interessare qualcuno
civetta mezza matta, guardona svergognata,
sapeva
prenderò delle forbici e la ritaglierò
poiché io esisto
sono un abete con le radici nel tuo cuore
quale complice intesa c'è nello sguardo
della vecchia
solo ora l'avverto
la mano che mi tendi sono le forbici stesse

Sorriso da un sonno senza fine

un uomo dorme su una panca davanti al
sanatorio
ha atteso i propri cari come una manna celeste
bianco e rannicchiato,
dal basso mi sembra

un miel mușcând din lemnul verde
aș putea să m-apropii, să-l strig
să-l zgâlțâi, să-l îmbrățișez
dar el i-a eliminat pe toți din spațiu și timp
s-a eliminat mai întâi pe sine
ca un picior măcinat de cangrenă
între două picături de neuleptil
nici o tresărire umană
de-ar veni acum cu toții cei dragi
așezându-se roată ca la o inițiere
n-ar mai găsi decât zâmbetul lui
dintr-un somn nesfârșit,
galbenul zâmbet, floarea lemnului verde

Versuri de așezat într-un anume loc din poemul *Coborârea din mașină*

el are 13 pisici
și nu-i spun numele
ne-am întâlnit întâmplător prin castel
o dată chiar pe terasă, îmi amintesc, într-o
marți
când ploaia spărsese câteva geamuri
de obicei îl zăream pe înserat pomind
înspre gară
avea tren întotdeauna dimineața
dar mergea cei 9-10 km pe jos
apoi se zgribulea într-o sală de așteptare
era vechi prieten cu gara
nici acum nu știu dacă-i plăcea mulțimea
cred că-i ținea moartea departe de
poemele sale doar atât
cât una din cele 13 pisici să dea viață

Elegie pentru un pălărier

tu săpăi un tunel în zăpadă
de undeva se auzea ticăitul precis al unei
inimi minuscule
te-ai înhâmat la o sanie
iar eu din uterul mamei am alunecat
iar uterul proaspăt săpat
zăpada cu mine în burtă ca un pinguin

un agnello che addenti del legno verde
potrei avvicinarmi, chiamarlo
scuoterlo, abbracciarlo
però lui ha eliminato tutti dallo spazio e dal
tempo
ha eliminato dapprima sé stesso
come un piede corroso da cancrena
tra due gocce di *neuleptil*¹
nessun sussulto umano
se pure arrivassero adesso tutti i suoi cari
sedendosi in cerchio come per un atto iniziatico
non troverebbero che il suo sorriso
da un sonno senza fine,
il giallo sorriso, il fiore del legno verde

Versi da collocare in un determinato punto della poesia *La discesa dall'auto*

lui ha 13 gattine
e non dico il suo nome
ci siamo incontrati per caso al castello
una volta proprio sul terrazzo, ricordo, un
martedì
quando la pioggia aveva infranto qualche vetro
di solito lo scorgevo all'imbrunire avviarsi
alla stazione
il suo treno partiva sempre al mattino
ma percorreva a piedi quei 9-10 km
poi si raggomitava in una sala d'attesa
era un vecchio amico della stazione
nemmeno ora so se amasse la folla
credo che tenesse la morte lontana dalle
sue poesie giusto quel tanto
perché una delle 13 gattine potesse partorire

Elegia per un cappellaio

tu scavavi una galleria nella neve
da qualche parte s'udiva il battito preciso di
un cuore minuscolo
ti sei attaccato a una slitta
mentre io sono scivolata dall'utero materno
e così l'utero di recente scavato
la neve con me in pancia come un pinguino

¹ Medicinale impiegato per curare turbe del comportamento nelle psicosi croniche e nelle nevrosi.

însângerat
24 de ani m-ai învăluit într-un halou invizibil
24 de ani am trăit între bandaje
dar rana nu exista
ea a-nflorit perfidă și devastatoare
fără putință de scăpare
cu mult mai târziu, când haloul acela subțire
s-a întors
înspre tine,
pânză albită de casă așternută peste
zâmbetul tău

când grifonul cu gheare de fier îmi fura
noaptele
te prindeau zorii răstignit de un scaun
cu mâna mea – flutur alb în mâna ta –
frunză
îngălbenită
cu nervuri roșietice ca niște felinare
grifonul se transforma în pasărea cu cele
mai frumoase culori,
pasărea-paradisului, după cum mi-ai arătat
într-o carte
și mâna ta mi-era așa caldă și bună că-mi
ziceam
că lângă mine doarme doamne-doamne

ai fost un pălărier destoinic, ai avut grijă
ca pălăria mea roșie să fie fierbinte,
ca albul să nu se-acopere de nici un fir de praf,
ca verdele să-și păstreze intactă clorofila
îți creștea inima când vedeai puritatea
acestor culori
și pentru că tot timpul credeai că
temperatura
nu-mi este prielnică, m-ai învăluit în haloul
acela subțire
care era puterea ta

ar fi trebuit să te ascult
când păianjen uriaș ținut între tuburi de
oxigen
strigai: acuș, acuș o să zbor,
ar fi trebuit să-ți deschid larg fereastra
și tu să-ți iei într-adevăr zborul
până deveneai un deget luminos la o mână

insanguinato
per 24 anni mi hai avvolto in un'aura invisibile
per 24 anni ho vissuto tra bende
però la ferita non esisteva
essa è fiorita perfida e devastante
senza possibilità di scampo
molto più tardi, quando quell'aura sottile si è
rivolta

verso di te,
candida tela rustica stesa sopra il tuo sorriso
quando il grifo con artigli di ferro mi rubava
le notti
l'alba ti sorprendevo crocifisso a una sedia
con la mia mano – bianca farfalla nella tua
mano – foglia

ingiallita
con nervature rossastre come di lampioni
il grifo si trasformava nell'uccello dai colori
più belli,
l'uccello del paradiso, come mi mostrasti in
un libro
e la tua mano era così calda e buona che mi
dicevo
accanto a me dorme il buon dio

sei stato un cappellaio eccellente, hai avuto cura
che il mio copricapo rosso fosse ardente,
che il bianco non si macchiasse di alcun
briciolo di polvere,
che il verde serbasse intatta la sua clorofilla
ti si allargava il cuore quando vedeai la
purezza di tali colori
e continuando a credere che la temperatura
non mi fosse propizia, mi hai avvolto in
quell'aura sottile
ch'era la tua potenza

avrei dovuto darti retta
quando ragno enorme costretto fra tubi
d'ossigeno
gridavi: ecco, ora volerò,
avrei dovuto spalancarti la finestra
perché spiccassi davvero il volo tu
finché saresti diventato un dito luminoso in

de cer
rana atunci a înflorit, perfidă și devastatoare
fără putință de scăpare
haloul acela subțire, tunel săpat de tine-n
zăpadă,
pasăre a paradisului, marsupiu bărbătesc
s-a desprins de pe mine ca și cum n-ar fi fost
și s-a întors înspre tine,
pânza albită de casă așternută peste
zâmbetul tău

Unui prieten care m-a rugat să-i dedic poemul V

Nu am sădită în mine sămânța victoriei.
Sunt plante care prind rădăcini
într-un pahar cu apă
viguroase ca niște iezuiți
forează stânci
decapitează orașe
ajung la cer și nu în pământ.
O, temperamente vulcanice,
am lins atâta cenușă
până soarele mi-a răsărit în pânțe
și de-atunci strălucesc
strălucesc.

una mano celeste
la ferita allora è fiorita, perfida e devastante
senza possibilità di scampo
quell'aura sottile, galleria scavata da te nella
neve,
uccello del paradiso, marsupio maschile
si è separata da me quasi come se non ci fosse
e si è rivolta verso di te,
candida tela rustica stesa sopra il tuo sorriso

A un amico che mi ha pregato di dedicargli il 5° poema

Non ho in me piantato il seme della vittoria.
Ci sono piante che mettono radici
in un bicchiere d'acqua
vigoroase come dei gesuiti
forano rocce
amputano città
giungono in cielo e non in terra.
Oh, temperamenti vulcanici,
quanta cenere ho leccato
finché il sole è spuntato nel mio ventre
e da allora risplendo
risplendo.

Traduzione a cura di Bruno Mazzoni e Mihail-Constantin Banciu

Sorin Gherguț

Sorin Gherguț (nato nel 1973 a Bucarest) è laureato in Lettere presso l'Università di Bucarest (indirizzo romeno-francese), dove in seguito ha conseguito anche il Master in Linguistica teorica. Ha lavorato come giornalista. Ha debuttato, insieme a cinque colleghi del cenacolo "Litere", col volume collettivo *Tablou de familie* (Ritratto di famiglia, Leka-Brâncuș, Bucarest). Debutto individuale con il volume *Time out* (Timpul, Iași 1998). Nel 2011 torna con il volume *Orice, uverturi și reziduuri* (Qualsiasi, ouverture e residui, Pandora M – Grupul Editorial Trei, Bucarest), volume insignito del Premio per la Poesia della rivista *Observator Cultural* e nominalizzato per il Premio per la Poesia della Radio Romania Cultural (2012). Ha tradotto in romeno volumi di William Burroughs, Charles Bukowski, Paul Auster. Attualmente, coordina l'ufficio stampa dell'Istituto Culturale Romeno di Bucarest. Di

lui hanno detto: "Brillanti, imprevedibili, rudi, elitari, elementari e paradossali, infralogici e precisi, i testi di Sorin Gherguț sono allo stesso tempo una sorta di punk ontologico e un hip-hop metafisico. La sua lettura provoca crampi mentali e rilascia endorfine che poi ti danno la convinzione che la poesia sia ancora possibile". (T.O. Bobe)

**(auto-moto-velo-sport-)turistice, aka
Călătoriile**
fragmente

II. (No Man's) Land Art

Călătoriile sunt, în general, de două feluri: în interiorul granițelor și în afara lor. Cineva poate, totuși, dori să călătorească pe granițe, de-a lungul lor. Dar pentru asta trebuie, în principiu, să porți armă, o uniformă specială și să te numești grănicer. Grănicerii circulă însă pe o singură graniță – o singură secțiune, de regulă. Cu anumite aprobări, presupunem că ar fi posibil, dacă ești de încredere, să parcurgi mai multe granițe, la rând. Dar nu sunt multe lucruri de văzut pe o graniță. Sunt unele care prezintă, se spune, o importanță strategică. Uneori poți întâlni oameni cu o viață interesantă: contrabandiști, călăuze.

Pământ (extrase din Cartea Funciară)

Albastru și maro nu se sortează-ntre ele, combinația e una dintre cele mai contraindicate, după specialiștii vestimentari.

Planeta noastră, zisă și "albastră", se cheamă Pământ; pământul e o substanță prin excelență maron. "Albastră" i se zice de la culoarea apei, predominante, "pământ" probabil fiindcă locuim îndeobște pe uscat – locuim, va să zică, de două ori pe "pământ": o dată pe hiperonimica Terra, cu oceane, țărături și *inland* și o dată pe *terra firma* – asfalt, dușumele, planșee, podețe – sub care, de la o anumită adâncime-ncolo, e tot pământ – sau direct pe pământ, în zone

**(auto-moto-velo-sport-)turistiche, aka
Viaggi**
frammenti

II. (No Man's) Land Art

I viaggi in generale sono di due tipi: all'interno delle frontiere e al di fuori di esse. Qualcuno, comunque, può desiderare un viaggio sulle frontiere, lungo le frontiere. Ma per questo, in teoria, ti serve portare un'arma, un'uniforme speciale e chiamarti doganiere. I doganieri però circolano su una sola frontiera – una sola porzione di regola. Con determinati permessi, presupponiamo sarebbe possibile, se sei di fiducia, attraversare più frontiere, una dopo l'altra. Però non c'è molto da vedere su una frontiera. Alcune, si dice abbiano un'importanza strategica. A volte puoi incontrarci uomini con una vita interessante: contrabbandieri, guide.

Terra (estratti da Il libro del Catasto)

L'azzurro e il marrone non sono ben assortiti tra loro, la combinazione è una delle più controindicate secondo gli specialisti d'abbigliamento.

Il nostro pianeta si chiama Terra, detta anche "azzurra"; la terra è una sostanza per eccellenza marrone. "Azzurra" lo si dice per il colore dell'acqua, predominante, "terra" probabilmente perché di solito abitiamo all'asciutto – abitiamo, voglio dire, due volte sulla "terra": una volta sulla Terra iperuranica con oceani, rive e *inland* e un'altra volta sulla *terra firma* – asfalto, pavimenti, assi, ponticelli – sotto i quali, da una certa profondità in poi, è sempre terra –

foarte rurale. Pământ brăzdat de drumuri și de hotare. Una peste alta, corpul nostru cerească nu s-ar spune că e un etalon de eleganță – cel puțin nu acum, fiindcă moda se schimbă.

Ordine & Curățenie (I)

ordine & curățenie pe întreaga planetă
ordine & curățenie în toată lumea
ordine & curățenie în toată lumea și-n toate lumile astăzi posibile

ordine și curat între circumvoluțiunile mele (s-a lăsat)

nici o adiere urât mirosind (*cenzurat*)

am strâns am frecat am spălat

am rânit am greblat

pe balcoane-n sertare-n cămări
în lifturi, pe scări, pe trotuare
pe carosabil și în parcări și în parcuri și în grădini
pe terase și în mașini
în trenuri și în avioane
în toate pasajele subterane, în pivnițe
-n metrou, submarine, vapoare
în păduri, în mări și-n oceane

în râuri, bălți și lacuri

(până ce se ridică dureros o-ntrebare)

ordine și curat ca în uter la mama
în uter la mama, praf și mizerie-n rest.
praf și mizerie dincolo de limitele universului (a)
praf și mizerie până dincolo de limitele universului (b)

mizerie și dezordine. Și duhoare

o direttamente sulla terra nelle zone più rurali. Terra solcata da strade e da confini. Tutto sommato, il nostro corpo celeste non si direbbe un modello di eleganza - per lo meno non ora, visto che le mode cambiano.

Ordine & Pulizia (I)

ordine & pulizia sull'intero pianeta
ordine & pulizia in tutto il mondo
ordine & pulizia in tutto il mondo e in tutti i mondi possibili oggi

ordine e pulito tra le mie circumvoluzioni (ha mollato)

nemmeno un alito di vento che puzzi (*censurato*)

ho raccolto ho strofinato ho lavato

ho pulito ho rastrellato

su balconi in cassetti in dispense
in ascensori, su scale, su marciapiedi
su carreggiate e in parcheggi e parchi e giardini
su terrazze e in dispositivi
su treni e su aereoplani
in tutti i passaggi sotterranei, in cantine
in metrorò, sottomarini, navi
in foreste, oceani e mari

in fiumi, stagni e laghi

(fino a che non si solleva dolorosa una questione)

ordine e pulito come nell'utero di mamma
nell'utero di mamma, polvere e sporcizia per il resto.
polvere e sporcizia oltre i limiti dell'universo (a)
polvere e sporcizia fin oltre i limiti dell'universo (b)

sporcizia e disordine. E fetore

fusesse în vremurile lipsei mele de preocupare

(vuind am auzit entropia deodată)

Obo Rex

nu sunt nici urât, nici tâmpit
sunt doar permanent obosit

dar voi dormi
și când mă voi trezi

adevăr grăiesc
pe mulți am să uimesc

sonet (problema geniului)

dimineța îmi dau seama că apartamentul a fost minat
risc să sar în aer când cobor din pat
sun geniștii, au băut până la patru
rămâne că ne auzim după prânz

la 11 mă sună mama, îi explic situația
momentan pot oferi numai consultanță și
doar telefonic
calificarea mea e-n litere, ce consultanță să
ofer?
am citit zeci de mii de anunțuri imobiliare,
mă gândesc să încerc ceva în direcția asta

(...)

geniștii ajung la 6, sunt încă mahmuri
după un sfert de oră constată că le lipsește
o cheie
de 14 și pleacă s-o ia.

n-am mâncat nimic, n-am fost la toaletă, și
nu peste mult timp se-nseară.
au trecut 2 ore, nu s-au întors geniștii cu
cheia.
îi mai aștept maxim juma de oră.

furono ai tempi della mia mancanza di preoccupazione

(sbuffando ho sentito di colpo l'entropia)

Obo rex

non sono né brutto, né limitato
sono solo in permanenza affaticato.

ma dormirò
e quando mi sveglierò

lo dico veramente
ne avrò molti da sorprendere

sonetto (il problema del genio)

di mattina mi rendo conto che l'appar-
tamento è stato minato
rischio di saltare in aria quando scendo dal letto
chiamo i genieri, hanno bevuto fino alle quattro
resta che ci sentiamo dopo pranzo

alle 11 mi chiama mamma, le spiego la
situazione
al momento posso offrire solo consulenza e
soltanto al telefono
la mia qualifica è in lettere, che consulenza
posso offrire?
ho letto decine di migliaia di annunci
immobiliari, penso di cercare qualcosa in
questo senso

(...)

i genieri arrivano alle 6, sono ancora sbronzi
dopo un quarto d'ora constatano che gli
manca una chiave
da 14 e vanno a prenderla.

non ho mangiato niente, non sono stato in
bagno, e tra non molto si farà sera.
sono passate due ore, non sono tornati i
genieri con la chiave.
li aspetto ancora una mezz'ora.

i did it

i did it again,
am scris iar un poem
memorabil!

și dacă mă-nșel,
ce-am scris e tembel
și chiar deplorabil?

nu-i chip să mă-nșel,
să fie tembel,
sau chiar deplorabil.

i did it again!
am scris iar un poem
memorabil.

(la ora pătrunderii)

ce-ai prefera: o carie sau o țevă de
aspirator
la ora astrală a pătrunderii într-un spațiu cu
pereți clari, de tip cavitat,
cu margini întunecate în lipsa altei surse de
lumină decât cele cerești (sau a celor cerești
în dreptul intrării dispuse contiguu)

eu o carie, încă de mic visam să cobor într-o
măsea
(citisem, în fapt, o poveste în care
personajele asta făceau)
nu m-am gândit până acum dacă nu cumva
nu sunt (nu suntem cu toții, împreună cu voi,
cu ei) deja în una

ajunși, cine știe cum, în caria cine știe cărui
animal, ar putea fi și o oaie.

Iar lumina de-afară să fie doar sticliri în
saliva de pe cerul gurii lui, gurii ei.

(lona)

i did it

i did it again,
ho scritto ancora un poema
memorable!

e se mi equivocassi,
ciò che ho scritto fosse idiota
e proprio deplorabile?

non è possibile che mi sia equivocato,
che sia idiota,
o proprio deplorabile.

i did it again!
ho scritto ancora un poema
memorable

(all'ora dell'infiltrazione)

cosa preferiresti: una carie o un tubo
dell'aspirapolvere
nell'ora astrale dell'infiltrazione in uno
spazio dalle pareti chiare, di tipo concavo,
con margini bui in assenza di altre fonti di
luce tranne quelle celesti (o di quelle celesti
a destra dell'ingresso disposte in fila)

io una carie, già da piccolo sognavo di
calarmi in un dente
(avevo letto, in effetti, una storia in cui i
personaggi lo facevano)
non ho pensato finora se per caso non ci
sono (non ci siamo tutti, insieme a voi, a
me) già in uno

arrivati, chissà come, nella carie chissà di
quale animale, potrebbe essere anche una
pecora.

E la luce esterna non sono altro che scintillii
nella saliva del palato di lui, della bocca di lei.

(lona)

dar dacă există un viitor
îți aparține, probabil, ție care ai prefera
țeava de la aspirator
și te vei fi întrebând dacă n-ai fost cumva
deja aspirat
de pe nu se mai știe ce covor, unde
de pe care podea.

când vom ieși și ne vom întâlni, în zbor
noi, cei din carie și voi, din țeavă de
aspirator
ne vom prinde-ntr-o horă? va ieși cu omor?

(va urma)

unde o vacă

unde, pe lume asta, avem o vacă
întrebarea e „unde”, nu „dacă”

avem pe lumea asta o vacă.

întrebarea e cine
stoarce din ugerul ei proteine,
minerale și vitamine.

fine

minerale, calorii, vitamine

minerale, grăsimi, vitamine

lapte sânge apă grea

avem o vacă când o vom vedea

avem o vacă care este ea?

da capo al fine

ma se esiste un futuro
appartiene, probabilmente, a te che
preferaresti il tubo dell'aspirapolvere
e ti starai chiedendo se per caso non sei
stato già aspirato
da non si sa quale tappeto, dove
da quale pavimento.

quando usciremo e ci incontreremo, in volo
noi, quelli della carie e voi, del tubo
dell'aspirapolvere
ci metteremo a ballare una horă? ci
scapperà il morto?

(seguirà)

dove una vacca

da qualche parte, a questo mondo, abbiamo
una vacca
la domanda è “dove”, non “se”

abbiamo a questo mondo una vacca.

la domanda è chi
spreme dalle sue mammelle proteine,
minerali e vitamine.

fine

minerali, calorie, vitamine

minerali, grassi, vitamine

latte sangue acqua pesante

abbiamo una vacca quando la vedremo

abbiamo una vacca che è lei?

da capo al fine

... * ...

Te trezești dimineața. Ești în formă: mușchi și articulații în stare bună, minte alertă. Urmează o zi plină de pericole. Nu știi dacă o vei prinde pe următoarea. Îți scrii numele pe o bucată de hârtie, data nașterii liniuță data de azi și te uiți la ea.

Te trezești dimineața. Ești rupt, ai băut până la 4. Sunt luni de când nu dormi cum trebuie. Nimic din afară nu te amenință (statistic semnificativ) pe ziua în curs, dar te simți atât de rău că nu știi dacă mai apuci dimineața următoare. Îți scrii numele pe o bucată de hârtie, data nașterii liniuță data de azi și te uiți la ea.

Munci zile neplăceri *fragmente*

I. (luntre & punte)

singurătatea e imposibilă, moartea inevitabilă

munca, undeva între

(luntre și punte m-aș face

să nu mă mai duc a) la serviciu
b) nicăieri

până când

nu încep cu adevărat și nu termin

renovarea

mea radicală

până nu mă refac.

(... fac eforturi supraomenești, dar încununat de un succes deplin, să mă feresc de eforturi, căci orice

... * ...

Ti sveglia la mattina. Sei in forma: muscoli e articolazioni sono in buono stato, mente allerta. Segue un giorno pieno di pericoli. Non sai se ce la farai fino al seguente. Scrivi il tuo nome su un pezzo di carta, la data di nascita trattino data di oggi e lo guardi.

Ti sveglia la mattina. Sei a pezzi, hai bevuto fino alle 4. Sono mesi che non dormi come si deve. Nulla dell'esterno ti minaccia (statistica significativa) nel giorno in corso, però ti senti talmente male che non sai come arrivare al mattino seguente. Scrivi il tuo nome su un pezzo di carta, data di nascita trattino data di oggi e lo guardi.

Lavori giorni dispiaceri *frammenti*

I. (con le unghie e con i denti)

la solitudine e impossibile, la morte inevitabile

il lavoro, da qualche parte tra

(unghie e denti mi farebbero

smettere di andare a) al lavoro
b) da nessuna parte

fino a quando

non comincio davvero e non finisco

la ristrutturazione

mia radicale

fino a rinnovarmi.

(... faccio sforzi sovraumani, ma coronati da un assoluto successo, per proteggermi dagli sforzi, poiché

efort, oricât de
mic, mi-ar fi în momentul acesta fatal

qualsiasi sforzo, per quanto
piccolo, mi sarebbe in questo momento fatale

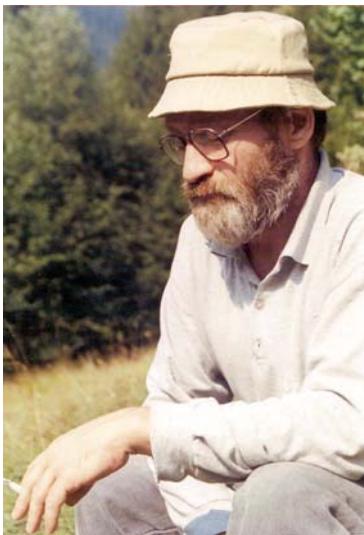
aș face totul ca să nu fac nimic (cel puțin
deocamdată)

farei di tutto per non far nulla (almeno) per
adesso)

Traduzione a cura di Clara Mitola

Ion Mureșan

Ion Mureșan (n. il 9 gennaio 1955 a Vultureni, nella provincia di Cluj) è una delle voci più importanti della poesia romena. Studia storia e filosofia all'Università "Babeș-Bolyai" di Cluj-Napoca. Durante la facoltà, ricopre l'incarico di redattore presso le riviste *Echinox* e *Napoca Universitară*. Siccome in quel periodo il regime comunista aveva "chiuso" le grandi città, tra il 1981-1988 fa il professore di storia a Strâmbu (Cluj). Una volta, a una domanda sul ruolo della poesia e dei poeti, Ion Mureșan rispose che "I poeti sono globuli bianchi, anticorpi che combattono una cattiva idea, la corruzione o un uso volgare del linguaggio". Il più recente volume di poesia, *cartea Alcool* (libro Alcol, Charmides, Bistrița, 2010) ha vinto il Premio dell'Unione degli Scrittori di Romania, il Premio della rivista *Observator cultural* e il Premio Radio Romania Culturale. Questo volume è stato a lungo atteso sia dal pubblico che dalla critica, perché sarebbe dovuto essere pubblicato 10 anni prima, agli inizi degli anni 2000. Nonostante tale ritardo, il poema che apre il volume – *Poemul alcoolcilor* / Il poema degli alcolisti – rappresenta uno degli "hit" della poesia romena dell'ultimo decennio: citato, ammirato, imitato.

Noi mergem acasă

Toată vara am stat la umbra unui stejar bătrân,
ca unul ce nu mai are nimic de făcut,
căci Dumnezeu a făcut odată lumea
și a făcut-o cât se poate de bine.

Autobuzul a trecut, amiaza a trecut,
iarba a fost uscată.
Iar ferestrele cârciumii sclipeau în soare,
roșii ca ardeii iuți puși la uscat pe sfoară.
Cu adevărat nu mai era nimic de așteptat.
Cu adevărat nu mai era nimic de făcut.

Și, deodată, lucrurile mi-au devenit limpezi,
ca atunci când scrii o poezie după ce ai
plâns vreme îndelungată,
și nu mai vrei să înțelegi nimic.

Autobuzul a trecut, amiaza a trecut,
cârciuma s-a deschis.
Și din ea a ieșit o femeie ce ținea de mâini
doi copii
ce fluturau în aer ca două baloane și
aerul șuiera în jurul lor.
Și mâinile lor erau subțiri ca sfoara.
Și râdeau cu capul în jos.
Iar când au trecut pe lângă mine,
unul din ei a zâmbit cu capul în jos, iar celălalt
a vorbit cu capul în jos:
„Bună ziua, domnule!
Noi, acum, mergem acasă ca să ne spălăm
și să ne ștergem și să ne liniștim.
Dar într-o zi, o să ni se facă rău
și ne vor duce la spital”.

La masa de lângă fereastră

Aici la dumneavoastră se plânge și se
fumează mi-nu-nat !
i-am zis barmanului, căci adeseori, la masa
de lângă fereastră
târziu în noapte am suspinat,

Noi andiamo a casa

Tutta l'estate sono rimasto all'ombra di una
vecchia quercia,
come uno che non ha più nulla da fare,
poiché Dio una volta ha creato il mondo
e lo ha fatto meglio che poteva.

L'autobus è passato, mezzogiorno è passato,
l'erba ha frusciato secca.
Mentre le finestre dell'osteria luccicavano al sole,
rosse come peperoncini messi a seccare
sullo spago.
Davvero non c'era più nulla da attendere.
Davvero non c'era più nulla da fare.

E, all'improvviso, le cose mi sono diventate
più chiare,
come quando scrivi una poesia dopo che hai
pianto a lungo,
e non vuoi capire più nulla.

L'autobus è passato, mezzogiorno è passato,
l'osteria ha aperto.
E da lì è uscita una donna che teneva per
mano due bambini
che fluttuavano nell'aria come due palloncini e
l'aria fischiava intorno a loro.
Le loro mani erano sottili come lo spago.
E ridevano a testa in giù.
Ma quando sono passati accanto a me,
uno di loro ha sorriso a testa in giù, e l'altro
ha parlato a testa in giù:
“Buongiorno, signore!
Noi, adesso, andiamo a casa a lavarci
a ripulirci e a rilassarci.
Ma un giorno, staremo male
e ci porteranno all'ospedale”.

Al tavolo accanto alla finestra

Qui da voi si piange e si fuma al-la gran-de!
dissi al barman, poiché spesso, al tavolo
accanto alla finestra
fino a tarda notte ho sospirato,
pensando che tu eri lontana, lontana amore

gândindu-mă că tu ești departe, departe
dragostea mea,
și că nu o să te mai văd niciodată.

Iar acesta, „față unsă cu ulei ca un lacăt de fier”,
gâfâia și sufla în pahar ca să-l aburească:
„Domnule, am fi onorați să plângeți la noi,
am fi onorați să fumați! Și ca să plângem
împreună,
în cinstea dumneavoastră îmi trag două palme!
În cinstea dumneavoastră îmi mai dau încă
una!
Oricum, în cultura română se plânge prea
mult,
căci, cu voia dumneavoastră, suntem un
popor de plângăcioși!”
Și a apus blând capul lui de îngeraș bătrân
între pahare -
lună între dealuri ninse.

Iar cărciuma plină ochi: trei-patru bărbați la o
masă,
cocoșați ca bursucii peste scrumiere.
(Fețe strâmbe de durere
și tăcute ca în vis).

Apoi a fost miezul nopții, apoi a trecut de
miezul nopții
și cocoșele au început să le tremure în
spate, să urce și să coboare,
de parcă fiecare avea o curcă sub haină
cu ghearele înfipite-ntr-o coastă. Iar barmanul
umbra printre mese cântând:
„Dar eu cum să te uit, cum să te uit, cum să
te uit
când sărutarea ta este atât de dulce!”
Atunci pe sub gulere curcile și-au scos
capul, ca șerpii,
steaguri cu ciucuri roșii lângă fiecare ureche,
steaguri hăde, steaguri cu cioc,
și vaietele treceau ca cerșetorii de la o masă
la alta:
„Glu-glu-glu, Maria, de ce m-ai părăsit?
Glu-glu-glu, Maria, de ce m-ai înșelat tu pe
mine?”

mio,
e che non ti avrei mai più rivisto.

Ed egli, “il viso unto d’olio come un
lucchetto”,
sbuffava e soffiava nel bicchiere per
appannarlo:
“Signore, siamo onorati che piangiate da noi,
siamo onorati che fumiate! E per piangere
insieme,
in suo onore mi tiro due schiaffi!
In suo onore me ne tiro ancora un altro!
Comunque, nella cultura romana si piange
troppo,
giacché, col suo permesso, siamo un popolo
di piagnoni!”
E ha abbassato piano la sua testa
d’angioletto invecchiato tra i bicchieri –
luna tra le colline innevate.

E il bar è così pieno da riempire gli occhi: tre-
quattro uomini a un tavolo,
gobbi come dei tassi sui posacenere.
(Facce rotte dal dolore
e silenziose come in un sogno).

Poi si è fatta mezzanotte, poi è passata
anche mezzanotte
e le gobbe hanno iniziato a tremare sulle loro
schiene, a salire e scendere,
quasi come se ognuno avesse avuto un
tacchino sotto il vestito
con gli artigli conficcati tra le costole. Mentre
il barman andava tra i tavoli cantando:
“Ma io come posso scordarti, come posso
scordarti, come posso scordarti
se il tuo bacio è così dolce!”
Allora da sotto i colletti i tacchini han tirato
fuori la testa, come serpenti,
bandiere con nappe rosse accanto ad ogni
orecchio, bandiere laide, bandiere col becco,
e i lamenti andavano come i mendicanti da
un tavolo all’altro:
“Glu-glu-glu, Maria, perché mi hai
abbandonato?”

Glu-glu-glu, Maria, pentru tine am înfundat pușcăria!

Glu-glu-glu, Maria, ce mă fac eu cu cinci copii?"

Și fiecare masă
era ca o casă
cu trei-patru hornuri fumegând,
și noi beam cu coatele pe acoperiș.

Iar sub tavan, scârțâind,
pe un ghem sur ventilatorul ne depăna plămâni.

Lacrimi și scrum în scrumiere, apă neagră.

Și cum stam așa cu fața la perete
am început să râd.

Și-am arătat cu degetul în sus și am zis:
„Au încetat lucrările! Au încetat toate lucrările!"

Și ieșind în stradă am privit cerul:
și cerul era ca un șantier părăsit în grabă la
venirea iernii.

Pahar

E o noapte feerică.

Luna tremură galbenă și rotundă în pahar.

Îmi bag degetul în pahar.

Apoi îmi bag mâna până la cot în pahar.

Apoi îmi bag mâna până la umăr în pahar.

Vodca e rece ca gheața.

Pe fundul paharului este o lespede mare de piatră.

Mai sunt frunze moarte și rădăcini negre.

Mai este o cizmă de cauciuc spartă.

Pe fundul paharului mai este o sobă ruginită.

Îmi bag capul în pahar.

Vodca e rece ca gheața.

Deschid ochii în pahar.

În pahar văd bine și fără ochelari.

Zic: „Totu-i vis și armonie”.

Lespedea de piatră este albă cu vinișoare roșii.

Glu-glu-glu, Maria, perché mi hai tradito?

Glu-glu-glu, Maria, per te sono finito in carcere!

Glu-glu-glu, Maria, che ci faccio io con cinque bambini?"

E ogni tavolo
era come una casa
con tre-quattro comignoli fumanti,
e noi bevevamo con i gomiti poggiati sul tetto.

Mentre sotto il soffitto, cigolando,
come un grigio gomitolto il ventilatore ci dipanava i polmoni.

Lacrime e cenere nel posacenere, acqua nera.

E stando fermo con la faccia verso il muro
ho cominciato a ridere.

Col dito puntato verso su ho detto:
“Sono terminati i lavori! Sono terminati tutti i lavori!"

E uscito in strada ho guardato il cielo:
e il cielo era come un cantiere abbandonato
in fretta al sopraggiungere dell'inverno.

Bicchiere

È una notte feerică.

La luna trema gialla e rotonda nel bicchiere.

Infilo il dito nel bicchiere.

Poi infilo il braccio fino al gomito nel bicchiere.

Poi infilo il braccio fino alla spalla nel bicchiere.

La vodca è fredda come il ghiaccio.

Sul fondo del bicchiere c'è una grande lastra di piatră.

Ci sono anche foglie morte e radici nere.

C'è anche uno stivale di gomma rotto.

Sul fondo del bicchiere c'è anche una stufă arrugginită.

Infilo la mia testa nel bicchiere.

La vodca è fredda come il ghiaccio.

Apro gli occhi nel bicchiere.

Nel bicchiere vedo bene anche senza occhiali.

Dico: "Tutto è sogno e armonia”.

La lastra di piatră è bianca con venature rosse.

Acum văd dihania.
Acum o aud cum toarce molcom, ca o pisică.
Îi văd picioarele albastre.
Îi văd coada grozavă ieșind de sub lespede de piatră.
Lângă lespede de piatră curge un izvorăș limpede.
El susură cristalin peste pietricele.
În jurul lui iarba e veșnic verde.
În iarbă cresc flori gingașe.
În izvorăș înoată copii mici cât păpușile.
Ei înoată cu mișcări uluitor de iuți.
Ei înotă îmbrăcați în rochițe și cămășuțe și pantalonași în culori vesele.
Sunt îngerășii de pahar.
Îngerășii de pahar nu mușcă și nu fac rău nimănui.
Îmi vine să vomit de milă, îmi vine să vomit de tristețe.
Îmi vine să vomit gândind că aș putea să înghit un îngerăș de pahar.
Îmi vine să plâng la gândul că el ar fi, brusc, foarte singur.
Să plâng la gândul că el ar plânge toată noaptea cu sughițuri în mine.
Să plâng la gândul că el ar putea cânta în mine cântece de la grădiniță.
El ar putea cânta, cu o voce subțirică, "Vine, vine primăvara!".
Cu unghiile înfipte în spinarea dihaniei cobor spre fundul paharului.
Acolo e o lespede de piatră cu vinișoare roșii.
Acum stau lungit pe lespede de piatră cu vinișoare roșii.
Depart, în pahar, latră un câine.
E toamnă.
E ziua eclipsei.
Luna rotundă și galbenă tremură în pahar.
Printr-un ciob de sticlă afumată cu lumânarea văd cum un muscol negru trece peste bec.
Cu unghiile înfipte în spinarea dihaniei îi trag capul de sub piatră.
Spinarea ei grozavă șerpuiește ca trenul printre munți.

Ora vedo la belva.
Ora la sento ronfare pacata, come un gatto.
Vedo le sue gambe azzurre.
Vedo spuntare la sua terribile coda sotto la lastra di pietra.
Accanto alla lastra di pietra scorre un limpido ruscello.
Sussurra cristallino sui ciottoli.
Intorno a lui l'erba è perennemente verde.
Nell'erba crescono teneri fiori.
Nel ruscello nuotano bambini piccoli come dei bambolotti.
Nuotano con movimenti rapidissimi.
Nuotano indossando vestitini e camicette e pantaloncini con colori allegri.
Sono gli angioletti del bicchiere.
Gli angioletti del bicchiere non mordono e non fanno male a nessuno.
Mi viene il vomito dalla pietà, mi viene il vomito dalla tristezza.
Mi viene il vomito pensando che potrei inghiottire un angioletto del bicchiere.
Mi viene da piangere al pensiero ch'egli sarebbe, all'improvviso, molto solo.
Da piangere al pensiero che egli piangerebbe tutta la notte singhiozzando dentro di me.
Da piangere al pensiero che egli potrebbe cantare dentro di me canzoncine dell'asilo.
Potrebbe cantare, con una vocina sottile, "Giunge, giunge la primavera!".
Con le unghie conficcate nel dorso della belva scendo verso il fondo del bicchiere.
Lì c'è una lastra di pietra con venature rosse.
Ora resto sdraiato sulla lastra di pietra con venature rosse.
Lontano, nel bicchiere, abbaia un cane.
È autunno.
È il giorno dell'eclissi.
La luna rotonda e gialla trema nel bicchiere.
Attraverso un coccio di vetro annerito da una candela vedo un moscone nero passare sulla lampadina.
Con le unghie conficcate nel dorso della belva le tiro via la testa da sotto la pietra.
Il suo terribile dorso serpeggia come il treno

Cu unghiile trag locomotiva dihaniei de sub lespedeza de piatră.

Îngerășii de pahar se prind de mânuțe și, cuminiți, dansează în cerc.

Îngerășii de pahar dansează și cântă în jurul nostru.

“Totu-i vis și armonie”.

Dihania are un ochi al mamei și un ochi al tatii.

În pahar văd bine și fără ochelari.

Citesc în ochiul mamei: “Măi, copile, când o să-ți bagi tu mințile în cap?”.

Citesc în ochiul tatii: “Măi, copile, când o să-ți bagi tu mințile în cap?”.

Paharul se strânge ca un cerc de fier în jurul frunții mele.

Doare.

Capul mi se lovește de pereți: unu, doi, unu, doi.

Îngerășul de pahar, de durere, plânge cu sughițuri.

Îngerășul de pahar cântă în mine cu o voce subțirică: “Vine, vine primăvara!”.

“Totu-i vis și armonie”.

Poemul alcoolizilor

Vai săracii, vai săracii alcoolici,
cum nu le spune lor nimeni o vorbă bună!
Dar mai ales, mai ales dimineața când merg
clătinându-se

pe lângă ziduri

și uneori cad în genunchi și-s ca niște litere
scrise de un școlar stângaci.

Numai Dumnezeu, în marea Lui bunătate,
apropie de ei o cârciumă,
căci pentru El e ușor, ca pentru un copil
ce împinge cu degetul o cutie cu chibrituri. Și
numai ce ajung la capătul străzii și de după
colț,
de unde înainte nimic nu era, zup, ca un
iepure
le sare cârciuma în față și se oprește pe loc.
Atunci o lumină feciorelnică le scilpește în ochi

tra i monti.

Con le unghie tiro la locomotiva della belva
da sotto la lastra di pietra.

Gli angioletti del bicchiere si tengono per
mano e, composti, danzano in cerchio.

Gli angioletti del bicchiere danzano e
cantano intorno a noi.

“Tutto è sogno e armonia”.

La belva ha un occhio di mia madre e un
occhio di mio padre.

Nel bicchiere vedo bene anche senza occhiali.

Leggo nell'occhio di mia madre: “Oh, figlio
mio, quando metterai la testa a posto?”.

Leggo nell'occhio di mio padre: “Oh, figlio
mio, quando metterai la testa a posto?”.

Il bicchiere si stringe come un cerchio di
ferro intorno alla mia fronte.

Fa male.

Sbatto la testa al muro: uno, due, uno, due.

L'angioletto del bicchiere, dal dolore, piange
singhiozzando.

L'angioletto del bicchiere canta dentro di me
con una vocina sottile: “Giunge, giunge la
primavera!”.

“Tutto è sogno e armonia”.

Il poema degli alcolisti

Ah poveri, ah i poveri alcolisti,
per i quali nessuno ha una parola buona!
Ma soprattutto, soprattutto la mattina quando
avanzano barcollando
accanto ai muri
e a volte cadono in ginocchio e sono come lettere
scrritte da uno scolaro maldestro.

Solo Dio, nella Sua grande bontà,
avvicina loro un'osteria,
giacché per Lui è facile, come per un bambino
che spinge col dito una scatola di fiammiferi. E
non appena giungono in fondo alla strada
ecco che da dietro l'angolo,
lì dove prima non c'era nulla, paffete, come
una lepre
balza innanzi a loro un'osteria e si piazza lì.
Allora una candida luce scintilla nei loro occhi

și transpiră cumplit de atâta fericire.

Și până la amiază orașu-i ca purpura.
Până la amiază de trei ori se face toamnă,
de trei ori se face primăvară,
de trei ori pleacă și vin păsările din țările
calde.

Iar ei vorbesc și vorbesc, despre viață.
Despre viață,
așa, în general, chiar și alcoolicii tineri se
exprimă

cu o caldă responsabilitate.
Și chiar dacă se mai bălbăie și se mai
poticnesc,
nu-i din cauză că ar expune idei teribil de
profunde,
ci pentru că inspirați de tinerețe
ei reușesc să spună lucruri cu adevărat
emoționante.

Dar, Dumnezeu, în marea Lui bunătate, nu
se oprește aici!
Imediat face cu degetul o gaură în peretele
Raiului

și îi invită pe alcoolici să privească.
(O, unde s-a mai pomenit atâta fericire pe
capul unui singur om!)

Și chiar dacă din cauza tremurăturii nu
reușesc să vadă

decât un petec de iarbă,
tot e ceva peste fire.

Până când se scoală unul și strică totul. Și zice:
„În curând, în curând va veni seara,
atunci ne vom odihni și vom afla împăcare multă!”
Atunci unul după altul se ridică de la mese,
își șterg buzele umede cu batista,
și le este foarte, foarte rușine.

Facerea lumii

Și a fost seară.
Și a fost dimineață.
Dar asta a fost demult.
Și o singură dată.

e sudano terribilmente per l'enorme gioia.

Fino a mezzogiorno la città è come la porpora.
Fino a mezzogiorno per tre volte si fa autunno,
per tre volte si fa primavera,
per tre volte vanno e vengono gli uccelli dai
paesi caldi.

Mentre loro parlano e parlano, della vita.
Della vita,
così, in generale, persino gli alcolisti più
giovani si esprimono

con una calda responsabilità.
E anche se qualche volta balbettano e
incespicano,
non è perché esprimono idee terribilmente
profonde,
ma perché ispirati dalla gioventù
essi riescono a dire cose davvero
emozionanti.

Ma, Dio, nella Sua immensa bontà, non si
ferma qui!

Subito col dito fa un buco nella parete del
Paradiso

e invita gli alcolisti a guardarvi dentro.
(Oh, dove si è mai vista tanta gioia nella
testa di un solo uomo!)

E anche se per il tremore riescono a vedere
solo un appezzamento erboso,

è comunque qualcosa di straordinario.
Finché non si sveglia uno e rovina tutto. E
dice:

“Presto, presto giungerà la sera,
allora riposeremo e troveremo molta pace!”
Allora uno dopo l'altro si alzano dai tavoli,
si puliscono le labbra umide con il fazzoletto,
e provano molta, molta vergogna.

La creazione del mondo

E fu sera.
E fu mattina.
Ma ciò fu molto tempo fa.
E solo una volta.

Opera unor oameni neîndemânatici

El bea mereu băuturile acelea urât
mirositoare
și plângea și-i cânta la ureche cântece din ce
în ce mai porcoase,
dar ea nu-i înțelegea disperarea.
Vedea cum o ciupercă violetă îi acoperă
pieptul, dar ea nu-i înțelegea disperarea.

Apoi au venit îngerii. Umblau pe el ca
furnicile pe mușuroi,
și cu dinții prinzându-l de păr l-au târât pe un
drum pietruit și prin iarbă
până în grădină. Acolo, la o masă de sticlă
au mâncat, au băut și au dormit.
Iar în țara lui începuse să se vorbească o
altă limbă.

Ea îl vedea stând cu capul în jos în lumină.
Cu capul în jos, pe jumătate digerat,
în lumina ca într-un stomac nesățul.
Și nici noi, Doamne, noi, bătrânii, noi,
înțelepții, nu am înțeles.
Nu am putut.
Căci întotdeauna adevărul a fost opera unor
oameni neîndemânatici.

A venit toamna

A venit toamna.
Ziua de mâine n-o mai apuc.
Pe cer trece un îngerăș speriat.
Picuri-picuri îi curge sângele din năsus.

Iar mie mi-e frică.
Mi-e frică.
Mi-e frică peste măsură.
Stau culcat pe frunze galbene și uscate.
Picuri-picuri sângele îngerășului îmi cade pe
gură.

În fața cârciumii,
rezemate în cărți,
două femei bătrâne discută în șoaptă,

L'opera di alcuni uomini goffi

Lui beveva sempre quelle bevande
dall'odore cattivo
e piangeva e le cantava all'orecchio canzoni
sempre più sconce,
ma lei non comprendeva la sua disperazione.
Vedeva un fungo violaceo coprire il suo
petto, ma lei non comprendeva la sua
disperazione.

Poi sono venuti gli angeli. Camminavano su
di lui come le formiche sul formicaio,
e afferratolo con i denti per i capelli l'hanno
trascinato su un sentiero ciottoloso e nell'erba
fino in giardino. Lì, a un tavolo di vetro hanno
mangiato, hanno bevuto e hanno dormito.
Mentre nel suo paese si era iniziata a parlare
un'altra lingua.

Lei lo vedeva stare a testa in giù nella luce.
a testa in giù, digerito per metà,
nella luce come in uno stomaco insaziabile.
E nemmeno noi, Signore, noi, gli anziani,
noi, i saggi, abbiamo capito.
Non ci siamo riusciti.
Poiché sempre la verità è stata l'opera di
alcuni uomini goffi.

È giunto l'autunno

È giunto l'autunno.
Non arrivo a domani.
Nel cielo passa un angioletto spaventato.
Goccia a goccia gli scorre il sangue dal nasino.

E io ho paura.
Ho paura.
Ho paura oltre misura.
Resto coricato su foglie gialle e secche.
Goccia a goccia il sangue dell'angioletto mi
cade sulla bocca.

Di fronte all'osteria,
appoggiate alle stampane,
due anziane donne discutono con tono

conspirativ,
despre Marele Plan al lui Dumnezeu.

Ci eu singur sub pământ.

Ci eu singur sub pământ.
Ci eu singur, singur, singur sub pământ
departe.
Căci pământul i-a expectorat pe toți.
Pe toți i-a scuipat între flori,
în batista înflorată a primăverii.
Pe toți i-a dat afară.
Acum ei sunt pete de sânge în batista unei
frumoase
domnișoare tebeciste.
Pleoasc! i-a scuipat pământul în iarbă.

Și tocmai acum e Ziua Învierii.
Tocmai acum e ziua celei de a doua veniri a
Mântuitorului.
E Ziua Judecării.
Oh, ce bucurie mare!
Pe toți i-a scos pământul afară
din plămâni lui,
din lăzile lui frigorifice
unde, Doamne, atât de bine s-au păstrat.

Aceasta e Ziua Judecării,
ziua în care crește carnea pe fiecare os,
carnea se depune pe oase ca praful pe
mobilă.
Aceasta e ziua când carnea e luminoasă ca
Luna.
E o carne sigură.
Căci tot omul țipă de bucurie și zice:
„Haide, hai în carnea mea, unde-i cald și
bine!”

Ci eu singur sub pământ.
Și pe fiecare osișor crește carnea.
Încât se umple pământul de oameni
și apele de pești
și cerul de păsări
și cuștile de câini
și bucătăria de vară a mamei se umple de

sommesso,
conspirativo,
del Grande Piano di Dio.

Invece io da solo sotto terra.

Invece io da solo sotto terra.
Invece io da solo, da solo, da solo sotto terra
lontano.
Giacché la terra li ha espettorati tutti.
Tutti li ha sputati tra i fiori,
nel fazzoletto a fiori della primavera.
Li ha cacciati tutti fuori.
Adesso loro sono macchie di sangue nel
fazzoletto di una bella
signorina tubercolotica.
Puh! Li ha sputati la terra nell'erba.

E proprio ora è il Giorno della Resurrezione.
Proprio ora è il giorno della seconda venuta
del Redentore.
È il Giorno del Giudizio.
Oh, che grande gioia!
Tutti li ha tirati fuori la terra
dai suoi polmoni,
dalle sue casse frigorifere
in cui, Signore, così bene si sono conservati.

Questo è il Giorno del Giudizio,
il giorno in cui cresce la carne su ogni osso,
la carne si deposita sulle ossa come la
polvere sui mobili.
Questo è il giorno in cui la carne è luminosa
come la Luna.
È una carne sicura.
Poiché ogni uomo urla di gioia e dice:
“Su, andiamo nella mia carne, dov'è il calore
e il bene!”

Invece io da solo sotto terra.
E su ogni ossicino cresce la carne.
Tanto da riempire la terra di uomini
e le acque di pesci
e il cielo di uccelli
e le cuce di cani
e la cucina estiva di mia madre si riempie di

muște
(căci și pe osul de muscă crește carnea de muscă)
oh, ce bucurie mare!

Iar cei care au fost arși în foc de nu mai au oase
se bucură și ei
căci, după câte văd eu de sub pământ,
în iarbă se aprind focuri mici cât flacăra unui chibrit
ori mari cât o casă care arde,
iar flăcările, pleoasc, numai ce scuișcă oase
și pe oase numai ce crește carnea,
iar dacă undeva, în lume, apare o idee,
numai ce vezi că în jurul ei crește un cap,
numai ce vezi ideea că se tolănește la umbra unei frunți
care înainte nici nu era.
Oh, ce bucurie mare!

Ci eu singur sub pământ.
Pocnește pânza praporilor în vântul serii.
Eu singur sub pământ ca un copil cu nasul lipit de geam.
Eu cu nasul ca un melc lipit de geam.
Iar ceea ce văd, văd prin iarbă.
Și stau în laptele dulce și negru al pământului
și-s singura broscuță și șarpe și pește și împărat
din neagra împărăție.

Ci eu singur, singur, singur sub pământ departe.
Iar ei joacă hora,
roată – roată în jurul lui Christos
care stă ca un miel în mijlocul lor.
Și ce văd eu, prin iarbă văd:
femeile cu picioare subțiri ca și creioanele
și cu sexul ca și guma de șters, udă și roz ca radiera,
și bărbații tropotind cu cizme de piele și cu potcoave și
fiecare cu două călimări pline cu cerneală

mosche
(giacché anche sull'osso di mosca cresce la carne di mosca)
oh, che grande gioia!

Mentre quelli che sono stati bruciati e non hanno più ossa
gioiscono anch'essi
poiché, da quanto vedo io da sotto terra,
nell'erba si accendono fuochi piccoli quanto la fiamma di un cerino
o grandi quanto una casa che brucia,
e le fiamme, puh, ecco che sputano ossa,
e sulle ossa ecco che cresce la carne,
e se da qualche parte, nel mondo, appare un'idea,
subito intorno a lei vedi crescere una testa,
subito vedi l'idea sdraiarsi all'ombra di una fronte
che prima nemmeno c'era.
Oh, che grande gioia!

Invece io da solo sotto terra.
Schiocca la stoffa degli stendardi nel vento della sera.
Io da solo sotto terra come un bambino col naso attaccato alla finestra.
Io con il naso come una lumaca attaccata alla finestra.
Mentre quel che vedo, io vedo attraverso l'erba.
E resto nel latte dolce e nero della terra
e sono la sola ranella e serpe e pesce e imperatore
del nero impero.

Invece io, da solo, da solo, da solo sotto terra lontano.
Mentre loro fanno il girotondo,
ruotano-ruotano intorno a Cristo
che sta come un agnello in mezzo a loro.
E cosa vedo io, attraverso l'erba vedo:
donne con gambe sottili come matite
e con il sesso come una gomma, bagnata e rosa
come una gomma per cancellare,
e gli uomini scalpitare con stivali di pelle e ferri di cavallo e
ognuno con due calamai pieni d'inchiostro

între picioare.

Asta am apucat să văd,
căci ei, cu Christos în mijlocul lor se înalță la
cer,
iar eu singur, singur, singur pentru vecie,
și cu cerul tras ca o cortină neagră
deasupra,
cerul tras ca un fermoar de la șliț peste ochi,
singur în laptele dulce al întunericului,
singur sub pământ.
Oh, ce bucurie mare!

Aceasta e Ziua celei de a doua veniri.
Și deodată, pleoasc,
întunericul scuipe un înger,
un înger mic mic,
un înger sfrijit,
un înger diabetic,
un înger albinos,
ultimul îngerăș recuperator.
Care mă înhață de o ureche
și mă duce în lumină și eu plâng
și plâng prin aer
cu urechea între degetele îngerășului,
plâng,
că întunericul rămâne singur.

Despre zei

Ei duc în mână obiecte stupide.
Ei infuzează în aer nepotrivirea: nimic nu
potrivește cu nimic.
Pe-o rază, hai să zic, de zece metri în jurul lor
e un soi de stângăcie amăruie,
un strat subțire de stupiditate.
Cerul, deasupra străzii-i ca ochiul de bețiv:
de un verde spălăcit, spre auriu,
cu-o găurică neagră-n loc de soare,
în mijloc.
Te aștepți din clipă-n clipă peste garduri
mii de copii să își ridice capul
să te maimuțărească-n fel și chip,
și chicotind cu glasuri subțirele
s-arunce înspre tine mii de înjurături.
Dar lucrurile, mai ales, sunt umilite: brusc,

tra le gambe.

Questo sono riuscito a vedere,
giacché essi, con Cristo in mezzo a loro si
innalzavano al cielo,
mentre io da solo, da solo, da solo per l'eternità,
e su il cielo tirato come una tenda nera,
il cielo tirato come una cerniera lampo sugli
occhi,
da solo nel dolce latte dell'oscurità,
da solo sotto terra.
Oh, che grande gioia!

Questo è il giorno della seconda venuta.
E d'un tratto, puh,
il buio sputa un angelo,
un angelo piccolo, piccolo,
un angelo emaciato,
un angelo diabetico,
un angelo albino,
l'ultimo angioletto recuperatore.
Il quale mi afferra per un orecchio
e mi porta nella luce e io piango
e piango nell'aria
con l'orecchio tra le dita dell'angioletto,
piango,
ché il buio rimane solo.

Sugli dei

Essi portano in mano stupidi oggetti.
Essi infondono nell'aria il disaccordo: nulla
combacia con nulla.
In un raggio, diciamo, di dieci metri intorno a loro
c'è una specie di goffaggine amarognola,
un sottile strato di stupidità.
Il cielo, sulle strade è come l'occhio di un ubriaco:
di un verde sbiadito, che tende al dorato,
con un forellino nero al posto del sole,
nel mezzo.
Ti aspetti che da un momento all'altro da
dietro i cancelli
spuntino le teste di migliaia di bambini
per sbeffeggiarti in tutti i modi
sogghignando con voce sottile
e per lanciarti ogni tipo d'insulto.

par obiecte de muzeu uitate în latrină.
Când simți că ți se face milă de obiecte,
și-o milă nesfârșită îți e de tine,
poți să fii sigur c-ai văzut un zeu
și că, trecând, la rându-i, te-a zărit
și, în aceeași clipă, te-a uitat.

Și e atât de frumos

Acolo sus, pe deal, este o canapea roșie.
Lângă canapeaua roșie, flutură în vânt o
sută de steaguri galbene.
Deasupra zboară păsări mari, negre și mute.
Și e atât de frumos de parcă-am murit
demult.

Lângă canapeaua roșie este o măsuță de
scândură,
iar pe măsuță e o coală albă de hârtie și o
vază cu flori albastre.
Mai este o doamnă cu rochie lungă, verde.
Stă lângă măsuța de scândură pe un scaun
de abanos.
Are mâinile albe și foarte reci.
Cu mâinile albe și foarte reci ea scrie,
ea copiază cu litere mari de tipar o poezie de
Mihai Eminescu.
Și e atât de frumos de parcă-am murit
demult.

Pe celălalt deal, eu dorm în iarbă, între pruni.
Capul meu adormit odihnește pe o pernă
albă.
Sub pernă am un cuțit și o scure,
astfel că, dormind, bănuiesc că am
înebunit.
Somnul meu e în jurul meu ca un gard de
sârmă ghimpată,
astfel că nici un animal și nici un om nu intră
în somnul meu.
Nici un om și nici un animal nu au ce căuta
în somnul altui om și altui animal care dorm
în iarbă, între pruni.
Și e atât de frumos de parcă-am murit

Ma le cose, soprattutto, sono umiliate: d'un tratto,
sembrano oggetti da museo dimenticati nella
latrina.

Quando senti di provare pietà per gli oggetti,
e un'infinita pietà per te,
puoi esser sicuro di aver visto un dio
e che, passando, a sua volta, ti ha intravisto
e, nello stesso attimo, ti ha dimenticato.

Ed è così bello

Lassù, sulla collina, c'è un divano rosso.
Accanto al divano rosso, sventolano cento
bandiere gialle.
In alto volano grandi uccelli, neri e muti.
Ed è così bello che mi sembra d'esser morto
da tempo.

Accanto al divano rosso c'è un tavolino di
legno,
e sul tavolino c'è un foglio di carta bianco e
un vaso con fiori azzurri.
C'è anche una signora con un abito lungo, verde.
Sta vicino al tavolino di legno su una sedia
d'ebano.
Ha le mani bianche e molto fredde.
Con le mani bianche e molto fredde lei scrive,
lei copia in stampatello una poesia di Mihai
Eminescu.
Ed è così bello che mi sembra d'esser morto
da tempo.

Sull'altra collina, io dormo nell'erba, tra i susini.
La mia testa assopita riposa su un piccolo
cuscino bianco.
Sotto il cuscino ho un coltello e una scure,
cosicché, dormendo, ho l'impressione di
essere impazzito.
Il mio sonno intorno a me è come un recinto
di filo spinato,
cosicché nessun animale e nessun uomo
riesce a entrare nel mio sonno.
Un uomo e un animale non hanno nulla da cercare
nel sonno di un altro uomo e di un altro
animale che dormono nell'erba, tra i susini.
Ed è così bello che mi sembra d'esser morto

demult.

Totul este frumos în toate.
În vale, în sat, lucrurile sunt înclinate și se
leagăună
în semn de respect pentru cineva.
De o parte și de alta a drumului mii de
păsărele cântă
un cântec dezorganizat și agresiv.
Se înserează. Soarele e roșu.
Umbra cuiva, nu știu a cui, mi se așează ca
o dantelă pe față.
Și e atât de frumos de parcă-am murit
demult.

da tempo.

Tutto è bello in ogni sua parte.
Nella valle, nel villaggio, le cose sono
inclinate e si cullano
in segno di rispetto per qualcuno.
Da una parte e dall'altra del cammino
migliaia di uccellini intonano
un canto disorganizzato e aggressivo.
Si fa sera. Il sole è rosso.
L'ombra di qualcuno, non so di chi, si posa
come una trina sul mio viso.
Ed è così bello che mi sembra d'esser morto
da tempo.

Traduzione a cura di Danilo De Salazar

Indice

Adela Greceanu alla 15ª edizione del Festival Internazionale di Poesia di Genova	p. 3
Svetlana Cârstea n alla 16ª edizione del Festival Internazionale di Poesia di Genova	p. 12
Simona Popescu alla 17ª edizione del Festival Internazionale di Poesia di Genova	p. 25
Ruxandra Cesereanu alla 18ª edizione del Festival Internazionale di Poesia di Genova	p. 34
Denisa Comănescu alla 18ª edizione del Festival Internazionale di Poesia di Genova	p. 42
Sorin Gherguț alla 18ª edizione del Festival Internazionale di Poesia di Genova	p. 50
Ion Mureșan alla 18ª edizione del Festival Internazionale di Poesia di Genova	p. 58

Si ringraziano Cato Lein per le foto di Denisa Comănescu e Adela Greceanu, Vasile Gârnet
per la foto di Simona Popescu e Mircea Struțeanu per la foto di Sorin Gherguț.

ISTITUTO CULTURALE ROMENO

38, Aleea Alexandru
011824, Bucarest, Romania
www.icr.ro

CENTRO NAZIONALE DEL LIBRO

39, Puțul lui Zamfir
011242, Bucarest, Romania
www.cennac.ro

ISTITUTO ROMENO DI CULTURA E RICERCA UMANISTICA DI VENEZIA

Cannaregio 2214 (Palazzo Correr, Campo Santa Fosca)
30124 Venezia, Italia
<http://www.icr.ro/venezia/>

Traduttori:

Mihail-Constantin Banciu
Danilo De Salazar
Giovanni Magliocco
Bruno Mazzoni
Clara Mitola
Serafina Pastore
Ileana Maria Pop

A cura di:

Corina Gabriela Bădeliță
Monica Joița

Ringraziamenti a:

Dana Bleoca, Vicedirettrice del Centro Nazionale del Libro di Bucarest
Claudio Pozzani, Direttore del Festival Internazionale di Poesia di Genova